

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Резонанс

Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru

№ 29

22 квітня 2014 р.

РЕЗОНАНС

Бюллетень матеріалів оперативної інформації електронних видань
Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 29 2014

Для керівників та їхніх референтів

Засновники:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Головний редактор

В. Горовий, д-р іст. наук, проф., заступник гендиректора НБУВ

Редакційна колегія:

Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна

Заснований у 2003 році
Виходить двічі на тиждень

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03
E-mail: siaz@pochta.ru
[www.nbuv.gov.ua/siaz.html](http://www.nбуv.gov.ua/siaz.html)

Передрук — тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2014

ЗМІСТ

У центрі уваги	3
Аналітичний ракурс	
Гранчак Т.	
Куди ведуть «женевські угоди»: оцінки та прогнози	6
Ворошилов О.	
Якою бути українській армії?.....	17
Якименко Ю.	
Проблемы украинского военно-промышленного комплекса в оценках СМИ.....	25
Законодавча влада	33
Виконавча влада	44
Політика	58
Економіка	74
Економіка України в контексті світових кризових тенденцій.....	78

У ЦЕНТРІ УВАГИ

О. Турчинов, А. Яценюк: Закликаємо усіх співгромадян простягнути руки один одному

(із спільної заяви в. о. Президента України, Голови Верховної Ради України та Прем'єр-міністра України)

Виконуючий обов'язки Президента України, Голова Верховної Ради України О. Турчинов:

«У дні величного примирення та всепрощення (Великодня. – Ред.) ми закликаємо усіх співгромадян простягнути руки один одному, відмовитися від радикальних дій та мови ненависті, разом повернутися до спільніх дій щодо захисту і розвитку та творчої розбудови соборної, демократичної унітарної України, у якій вільно та дружно житимуть люди усіх національностей, різних релігійних переконань та політичних поглядів.

Ми, рішуче засуджуючи спроби сепаратизму та розколу України, звертаємося до всіх громадян країни із закликом до консолідації в ім'я збереження єдності, цілісності території України, досягнення громадянської злагоди у суспільстві.

Керівництво держави, за підтримки більшості у Верховній Раді України, докладе всіх зусиль до невідкладного розгляду відповідних змін до Конституції України та проведення в Україні реформи місцевого самоврядування та організації влади в регіонах, передбачивши децентралізацію влади і розширення повноважень територіальних громад, формування виконавчих органів місцевими радами замість державних адміністрацій, забезпечення повноважень регіонів необхідними фінансовими ресурсами та запровадження дієвих механізмів участі громадськості у прийнятті рішень органами місцевого самоврядування.

Для досягнення миру та порозуміння між громадянами України буде забезпечено право обласним, міським та районним радам приймати рішення щодо надання на території відповідного регіону одночасно із державною українською

мовою офіційного статусу російській або іншим мовам, якими говорить більшість місцевого населення.

Уряд України вніс до Верховної Ради законопроект, яким передбачено недопущення кримінального переслідування, притягнення до кримінальної, адміністративної відповідальності осіб з приводу подій, які мали місце під час масових акцій протесту за умови добровільної здачі державним органам зброї, бойових припасів, вибухових речовин, пристрійів і звільнення всіх зайнятих під час масових акцій будівель, приміщень державних органів та органів місцевого самоврядування.

Дорогі громадяни України!

Усі ми – різні. Але у нас є одна важлива об'єднуюча спільність – ми всі разом є громадянами суверенної, незалежної України.

Ми маємо зробити все можливе, щоб не позбавити наших нащадків цього безцінного скарбу».

Голова Верховної Ради України, який виголосив текст Спільної заяви, висловив переконання, що «все ж таки усі депутати і фракції приєднаються до цього меморандуму і підтримують його шляхом голосування, а також підтримують усі закони, які скеровані на стабілізацію ситуації у нашій країні».

Прем'єр-міністр України А. Яценюк:

«Дорогий український народе!

...Ця заява є нашим прямим наміром стабілізувати ситуацію в країні, забезпечити мир, спокій і відгукнутись на ті запити, які є сьогодні в людей, в тому числі й запити людей зі сходу.

Український уряд готовий до проведення всеосяжної конституційної реформи, яка закріпить повноваження регіонів, відповідно до якої будуть ліквідовані обласні та районні державні адміністрації і люди будуть вибирати відповідні ради і виконавчі комітети.

Ми закріплюємо спеціальний статус для російської мови і захист цієї мови. Ми закріплюємо спеціальний статус для будь-якої іншої мови на території відповідної територіальної громади.

Наше бажання продиктоване тим, щоб в Україні була злагода. І для того щоб територіальні громади мали відповідні ресурси, уряд готовий змінити Бюджетний і Податковий кодекс і наповнити відповідним фінансовим і економічним ресурсом кожну українську територію.

Ця заява також продиктована як результат спільних домовленостей зустрічі, що відбулась в Женеві між Україною, США, Європейським Союзом та Російською Федерацією. Російська Федерація була змущена засудити екстремізм. Російська Федерація підписалась під заявою, наслідком якої повинно бути роззброєння всіх незаконно сформованих воєнізованих формувань та звільнення всіх адміністративних приміщень, в тому числі й тих приміщень, які захоплені на місцях – Служби безпеки України, Міністерства внутрішніх справ та органів виконавчої влади.

Герористів ніхто підтримувати не буде. Ми підтримуємо мирний український народ, який має право керувати в своїй державі і який має право впливати як на центральну, так і на місцеву владу.

Український уряд вже вніс до парламенту законопроект про амністію для всіх, хто згадуть зброю, вийдуть з приміщень і почнуть разом із українським народом будувати суверенну і незалежну Україну. Прикро, що цей закон не проголосований, хоча міг би бути проголосований, якби на це була воля наших політичних опонентів. Але ми закликаємо всі сторони невідкладно стабілізувати ситуацію і вже на наступному тижні в парламенті проголосувати цей законопроект.

Ще раз від імені уряду України хочу запевнити кожного, що це уряд Української держави. Це уряд і Донецька, і Львова, і Тернополя, і Луганська, і Сімферополя. Це уряд однієї єдиної країни. У наших силах зберегти українську державу і в наших силах зробити її успішною. І так буде!» (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 18.04).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Т. Гранчак, заввідділу СІАЗ НБУВ

Куди ведуть «женевські угоди»: оцінки та прогнози

17 квітня в Женеві після переговорів США, Євросоюзу, Росії та України був схвалений документ про деескалацію конфлікту в Україні і відновлення безпеки всіх громадян країни.

Як повідомили в департаменті інформаційної політики МЗС України, про це йдеться в тексті спільної заяви, прийнятої за результатами зустрічі глав зовнішньополітичних відомств України, США, ЄС і Росії. «Усі сторони зобов'язалися утриматися від будь-яких форм насильства, залякування або провокаційних дій. Учасники зустрічі рішуче засудили і відкинули всі прояви екстремізму, расизму та релігійної нетерпимості, включаючи прояви антисемітизму», – йдеться в документі.

Сторони домовилися, що всі незаконні збройні формування мають бути роззброєні; усі незаконно захоплені будівлі мають бути повернуті законним власникам; усі незаконно захоплені вулиці, площі та інші громадські місця в українських містах і містечках мають бути звільнені.

Усім учасникам протестів і тим, хто звільнить будівлі та інші громадські місця й добровільно складе зброю, буде гарантована амністія, за винятком тих, хто буде визнаний винним у сконені тяжких злочинів.

Було домовлено, що спеціальна моніторингова місія ОБСЄ відіграватиме провідну роль у сприянні українській владі й місцевим громадам у негайній реалізації цих заходів, спрямованих на деескалацію ситуації вже в найближчі дні там, де це найбільш необхідно. США, ЄС і Росія зобов'язуються підтримати цю місію, у тому числі шляхом надання спостерігачів.

«Анонсований конституційний процес буде всеосяжним, прозорим і відповідальним. Він вклопатиме негайний початок широкого національного діалогу, який враховуватиме

інтереси всіх регіонів і політичних утворень України, а також дасть змогу врахувати громадську думку і запропоновані зміни. Учасники зустрічі підкреслили важливість економічної та фінансової стабільності в Україні і висловили готовність обговорити додаткову підтримку в міру імплементації вищезазначених кроків», – сказано в документі (<http://foria.com/politics/2014/04/17/203140.html>). – 2014. – 17.04).

«Женевські угоди» викликали суперечливу реакцію серед політиків, експертів, ЗМІ та у відгуках соціальних медіа. Висловлені оцінки різняться від повного схвалення до повного несхвалення з різними варіаціями. Єдиний позитив, з яким більш-менш погоджується більшість коментаторів, полягає в тому, що укладання «женевських угод» продемонструвало ще не втрачену й таку вкрай важливу на сьогодні здатність сторін продовжувати діалог на дипломатичному рівні.

Украї обережну оцінку ухваленим у Женеві домовленостям дав **президент США Б. Обама**, за словами якого утода, досягнута на чотиристоронніх переговорах у Женеві щодо кризи в Україні, пропонує перспективу деескалації напруженості в країні.

При цьому президент США зазначив, що питання тепер полягає в тому, чи використовуватиме Росія свій вплив «для підриву» зусиль із відновлення порядку в Україні. Б. Обама також додав, що обговорює із союзниками подальші санкції проти Росії, якщо прогресу в розвитку ситуації не буде, і наголосив, що з урахуванням попередніх дій Росії він налаштований скептично (*Radio Свобода* (<http://www.radiosvoboda.org>). – 2014. – 17.04).

З іншого боку **глава ПАРЄ А. Брассер** вітає досягнуті Києвом, Москвою, Вашингтоном і Брюсселем домовленості в Женеві по Україні і вважає, що вони дають надію на затишшя в країні найближчим часом. «Я вітаю угоду, досягнуту в Женеві між Сполученими Штатами Америки, Росією, Європейським Союзом і Україною, спрямовану на зниження напруженості в Україні», – ідеться в заявлі А. Брассер. – Угода є позитивним кроком після недавнього погіршення ситуації і дає надію на затишшя найближчими днями».

А. Брассер зазначила, що «підтримує українську владу в її зусиллях із реалізації угоди, яка включає в себе роззброєння незаконних збройних формувань, які діють наразі в Україні, звільнення окупованих будівель і припинення насильницьких або провокаційних дій з боку всіх учасників конфлікту» (<http://for-ua.com/politics/2014/04/19/152518.html>). – 2014. – 19.04).

Переговори в Женеві не дали відповіді на багато питань, і Україну, як і раніше, хвилює доля Криму. Про це в інтерв'ю «Событиям недели» заявив **в. о. Президента України О. Турчинов**. «Зокрема, нас дуже турбує тема російської окупації АР Крим, тема провокацій, які відбуваються на Сході країни», – зазначив О. Турчинов.

Разом з тим він позитивно оцінив женевські переговори. «Будь-які переговори – краще, ніж будь-яка війна. Перший крок у напрямі мирних переговорів зроблено. Російська Федерація була змушенена визнати незаконність захоплення приміщень, незаконність дій озброєних терористів. Наскільки щирі ці заяви – покаже час. Ще раз повторю, що будь-які переговори – це вже позитив», – заявив О. Турчинов (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/04/20/7023125>). – 2014. – 20.04).

«Немає жодних надмірних очікувань» з приводу заяви, прийнятої в Женеві на чотиристоронніх перемовинах у форматі Україна – США – ЄС – Росія, український уряд. Про це заявив **Прем'єр-міністр України А. Яценюк**.

Водночас, підкреслив він, Росія була змушена підписати заяву та засудити екстремізм, який фактично сьогодні підтримується Російською Федерацією: «Підписавши цю заяву, російська сторона фактично звернулася до тих “мирних протестувальників” із автоматами Калашникова і ПЗРК із вимогою негайно роззброїтись і здати зброю. Росія була змушена поставити підпис під тим, щоб усі незаконно сформовані збройні формування були негайно розформовані, а приміщення органів державної влади, міліції, СБУ і інших установ були невідкладно звільнені».

Щодо позиції по Криму, як зазначив глава уряду, три із чотирьох учасників женевської зустрічі чітко заявили: «Ніхто ні

за яких обставин не визнає анексію Криму Російською Федерацією» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2014. – 18.04).

Стримано прокоментували домовленості в Женеві російські експерти.

На думку **професора московської Вищої школи економіки Ю. Нісневича**, у досягнутій угоді є «обнадійливі моменти», утім, за його словами, варто подивитися, як вони виконуватимуться.

Підстави засумніватися в ефективності угоди дає, за словами експерта, російська сторона, яка бреше. Згадуючи виступ президента РФ В. Путіна, який відбувався паралельно женевським переговорам, Ю. Нісневич зазначив, що з виступу стало «зрозуміло, що президент у нас, вибачте, періодично бреше. Раніше він публічно заявляв, що в Криму ніяких наших військовослужбовців не було, а зараз визнав, що “зелені чоловічки” – це спеціальні війська Росії. Але ж є такий вираз: одного разу збрехав, хто тобі повірить?».

Ключовим моментом угоди політолог вважає той факт, що Росія підписалася під умовою домогтися роззброєння незаконних формувань і звільнення всіх захоплених адміністративних будівель. Крім того, на його погляд, важливо, що контроль за дотриманням угоди покладено на ОБСЄ. Хоча досвід виконання Росією Будапештських угод 1996 р. дає підстави для сумнівів щодо наміру Кремля дотримуватися домовленостей цього разу, адже позиція Росії щодо українського питання, на думку Ю. Нісневича, не зазнала кардинальних змін і, враховуючи, що В. Путін поки не відкликав мандата на введення військ на чужу територію, загроза війни зберігається. «Можливо, на переговорах цього особливо не вимагали, хоча не знаю. От якби В. Путін його відкликав, це означало б кардинальну зміну. Але, мабуть, є речі, які миттєво не можна змінити. Подивимося, чи дійсно Росія займе якусь більш зважену позицію чи все це гра», – каже експерт.

Сумнівається в результативності угоди й **заступник директора московського Інституту країн СНД І. Шишкін**, на думку якого ніяких змін у російській політиці стосовно України не відбулося. «Говорити про це просто немає підстав, –

вважає він. – Усі ті принципи, які Росія раніше висувала, знайшли своє відображення в женевському комюніке».

За словами І. Шишкіна, російська сторона незмінно говорила про необхідність роззброїти незаконні збройні формування. «Ця вимога звучала не один місяць. Далі. Росія завжди заявляла, що проблему потрібно вирішувати мирним шляхом – шляхом переговорів. Наступний пункт, на якому наполягала Росія, це врахування інтересів і думок населення Півдня і Сходу України. Усе це увійшло в комюніке».

Відсутність згадки в женевському документі про федералізм як основу майбутнього державного устрою України, на чому Росія раніше акцентувала увагу, заступник директора Інституту країн СНД не вважає принциповим. «Як цілком справедливо сказав міністр закордонних справ Лавров, абсолютно неважливо, які терміни вживаються. Головне – реальний зміст. А в Женеві було досягнуто домовленості про конституційну реформу, яка надасть регіонам право визначати своє внутрішнє життя. Це те, чого домагалася Росія», – підsumовує І. Шишкін.

На його думку, сформульовані в Женеві принципи допоможуть вирішенню проблеми в разі, якщо будуть виконані українською стороною (<http://ukrainian.voanews.com/content/ukraine-russia-geneva-moscow/1896960.html>). – 2014. – 21.04).

Набагато різкіші коментарі стосовно укладених домовленостей можна зустріти в російських ЗМІ. Зокрема, **інтернет-видання «КМ.ru»** відверто зазначає: «Дійсно, якщо дивитися на подію формально, то Росія солідаризувалася з Європою і США, а також київською хунтою в питанні “мирного врегулювання” кризи. Але от тільки мало хто звернув увагу на таку деталь: представник України, пан Дещиця, виглядав на цій зустрічі серйозних людей як “бідний родич”, якого взяли в ресторан з жалю, що той на самоті занудьгує. Він у підsumку взагалі ретирувався із зустрічі завчасно, що також легко пояснити реальним ставленням до нього присутніх. Адже навряд чи Джон Керрі і Кетрін Ештон настільки наївні, щоб не розуміти, хто перед ними сидить. Нічого особистого, однак тільки політика!...

Та й сам папір, шановні патріоти, не дає ніяких конкретних вказівок щодо демілітаризації протесту і контролю за

звільненням захоплених будівель. Цей папір взагалі – одна велика великовідкриття листівка з побажаннями миру і любові. Перефразуючи незабутнього Дмитра Анатолійовича, мир є кращим, ніж війна. Думка, звичайно, дуже глибока, але та, що була закладена в укладену угоду, ніяк не глибше.

Головне, що конкретних вказівок ніхто нікому не давав, ніхто нікому нічого не обіцяв і не гарантував. Зібралися три мужики та одна баронеса й мило поговорили на тему “як же нам усе це набридо”» (<http://www.km.ru/world/2014/04/18/pro-tivostoyanie-na-ukraine-2013-14/737821-zhenevskie-soglasheniya-pustaya-no-puzhna>). – 2014. – 18.04).

Перемогою Росії вважають досягнуті в Женеві домовленості щодо шляхів виходу із кризи в Україні західні експерти. «Женева стала дипломатичною перемогою Росії: армія, розвідка, спецпідрозділи та пропаганда – усі відзначились на полі бою. Путін має пишатись», – зазначив у Twitter **британський журналіст Б. Джуда**, на переконання якого головним дискусійним питанням угоди у Женеві є інтерпретація пункту про «роззброєння незаконних формувань».

«Росія не буде роззброювати групи на Сході, доки не зникне все, що їй не подобається, а саме Майдан», – пише Б. Джуда.

Політолог Я. Бреммер зазначив, що переговори в Женеві ведуть до першої деескалації кризи в Україні, втім росіянам вдалось змінити правила гри, і женевські угоди дають обом сторонам трохи часу.

Натомість **дослідник Європейського центру Карнегі, У. Шпек** висловив думку, що угоди обмежили суверенітет України.

«Пункт угоди про те, що всі сторони мають утриматись від будь-якого насильства обмежує суверенітет України. Я не впевнений, чи це законно», – відзначив У. Шпек і додав, що «Женевська угода не встановлює перепон для подальшої дестабілізації України з боку Росії. Дипломатія провалилась».

Ще однією опосередкованою підставою для висновку стосовно небажання Росії змінити позицію в українсько-російському конфлікті, на його думку, можна вважати використання

В. Путіним під час відповідей на запитання 17 квітня назви «Новороссия» для позначення Східної України.

Женевські домовленості фактично визнали, що Україна втратила Крим – зі свого боку констатує професор військових досліджень Королівського коледжу Лондона Л. Фрідман: «Головний здобуток з переговорів для Росії у тому, що Крим визнано втраченим для України. Поза цим, багато чого залежить від конкретної імплементації угод» (<http://www.civicua.org/news/view.html?q=2216325>). – 2014. – 18.04).

Військовий аналітик Fox News, офіцер у відставці, який спеціально навчався як аналітик з СРСР, Р. Пітерс вважає, що утода в Женеві стала черговою невдачею президента США Б. Обами, адже тепер у Росії в Україні розв'язані руки, а Київ обмежений у можливості навести порядок на власній території.

За висновком експерта, позиція США стосовно недоцільності проведення військових операцій в контексті кризи в Україні демонструє російському президенту, що Америка його остерігається, а В. Путін не зупиниться, поки перед ним не з'явиться перешкода. «А ми поки не встановили такої перешкоди», – резюмує Р. Пітерс.

Текст угоди, ухваленої в Женеві, аналітик називає справжнім подарунком для В. Путіна. Документ не зобов'язує російського президента робити якісь кроки або відмовлятися від якихось дій. На пропозицію звільнити будівлі на Сході України він просто заявив, що не контролює цих людей і вони – місцеві патріоти. Водночас ця утода позбавляє українців можливості застосовувати українські закони на українській території.

«В. Путін уже на Східній Україні, і він не збирається йти. В. Путін виграв», – переконаний Р. Пітерс, і навіть якщо США накладуть санкції, у Росії все одно буде Східна Україна, вважає експерт (<http://www.vz.ru/news/2014/4/19/682985.html>). – 2014. – 19.04).

Вітчизняні аналітики не настільки категоричні, утім, їхні оцінки щодо дієвості угоди, також, не надто оптимістичні.

Тим не менше **глава Центру прикладних політичних досліджень «Пента» В. Фесенко** вважає, що досягнуті домовленості могли б стати основою для мирного врегулювання ситуації на Сході країни.

Експерт вважає, що позитивно можна оцінювати сам факт підписання угоди.

«Напевно, це той формат і рівень компромісу, який на сьогодні можливий у відносинах між Заходом, Україною та Росією. – уточнює він. – Але треба враховувати, що поки що це декларація в найзагальніших формах. Для того, щоб положення угоди про деескалації напруженості в Україні, в першу чергу на Донбасі, було реалізовано, необхідні політична угода всередині України та політична воля всіх задіяних сторін. Насамперед, це стосується проросійськи налаштованих організаторів руху по захопленню адміністративних будівель у містах Донбасу. Центральне керівництво, безумовно, демонструє готовність до компромісу, до поступок, а з протилежного боку ми поки цього не бачимо», – вважає політолог (<http://gordonua.com/news/politics/Fesenko-Dlya-deeskalacii-napryazhennosti-na-yugo-vostoke-nuzhno-politicheskoe-soglasenie-mezhdu-separatistami-i-Kievom-19176.html>). – 2014. – 20.04).

Документ складений таким чином, що кожна сторона може пояснювати його по-своєму, і це вже помітно по тим оцінками, які з'явилися, вважає, зі свого боку, **науковий директор Інституту євроатлантичного співробітництва, член Ради народного об'єднання «Майдан» О. Сушко**.

За його словами, Україні потрібно, щоб Росія розброяла бойовиків на Сході країни, а Росія буде говорити, що Київ повинен нейтралізувати озброєних людей, які нібито є в столиці і на Заході України.

«Для української сторони найважливішому чинником є деескалація конфлікту, розблокування будівель і цивільних об'єктів, розбросення бойовиків на Донбасі. А російська сторона буде апелювати до того, що нібито існують й інші збройні угруповання в Україні. Вона буде пов'язувати свої дії з діями офіційного Києва по відношенню до якихось бойових груп, які, як хочуть представити російські ЗМІ, досі контролюють Київ і багато міст Західної України. Природно, ця міфологія буде використана для того, щоб дорікнути українську сторону в невиконанні угоди та мотивувати продовження російської політики на сході України», – заявив О. Сушко.

Але навіть сам факт переговорів – це вже добре, адже гарантій, що зустріч відбудеться, не було, вважає експерт. При цьому він не радить чекати на вирішення конфлікту найближчим часом, тому що Росія, на його думку, використовуватиме зобов'язання як предмет торгу: «Швидкого зняття напруженості нам, швидше за все, чекати не доводиться. На сьогоднішній день немає ознак того, що хоча б явно діючі штурмові загони російського спецназу, які захопили будівлі в Краматорську, Слов'янську та інших містах, звідти пішли. Тобто російська сторона не поспішає виконувати прийняті в Женеві зобов'язання. Вона буде використовувати їх як предмет торгу навколо конституційної реформи, проведення виборів і багато іншого» (<http://gordonua.com/news/politics/Sushko-Kazhdaya-storona-mozhet-traktovat-ZHenevskie-soglasheniya-v-vygodnyyu-dlya-sebya-storoni-19091.html>). – 2014. – 19.04).

Водночас, як наголосив **екс-депутат ВР Т. Чорновіл**, у женевських угодах міститься ряд положень, які не мають бути предметом зовнішньої дискусії. «У нашому випадку виходить, що країна, яка зазнала від агресії, змущена брати на себе певні зобов'язання для того, щоб утихомирити агресора», – констатує політик.

Поряд з цим він звернув увагу на те, що «у тексті заяви зовсім не згадується Крим, ніби він і не окупований. Немає в ньому і вимог стосовно Росії про припинення військової агресії, яка виражається в присутності на нашій території військових ГРУ».

Головна ж проблема цієї угоди, на думку екс-нардепа, вже давно озвучена Бісмарком: будь-який договір з Росією не вартий паперу, на якому він написаний. «І ми вже бачимо: не встиг С. Лавров повернутися до Москви, як вже з'явилися заяви, що звільненню підлягають не тільки будівлі, захоплені на Донбасі, а й в інших частинах України, маючи на увазі, мабуть, КМДА», – додав Т. Чорновіл (<http://gordonua.com/news/politics/Chornovil-ZHenevskoe-soglashenie-daet-eshche-menshe-garantiy-chem-Budapeshtskiy-memorandum-19185.html>). – 2014. – 20.04).

При цьому політик зазначив, що Донецьку та Луганську області вважає вже втраченими для України так само, як і Крим,

оскільки, на його переконання, ніхто вже не поновлюватиме контроль над ними, і висловив думку, доволі поширену в соціальних медіа, стосовно участі української влади в реалізації такого сценарію.

За його словами, після засідання РНБО 27 лютого було прийнято рішення не тільки про здачу Криму, але і як мінімум ще двох областей – Луганської та Донецької, і тому вони вже втрачені для України. «Що стосується Харкова, то там дуже багато інтересів нової владної БЮТівської верхівки, в першу чергу А. Авакова, і тому про нього домовилися», – написав Т. Чорновіл у своєму Facebook.

«Потрібно нарешті назвати імена тих, хто допомагає реалізувати цей сценарій: Ю. Тимошенко, О. Турчинов, А. Аваков. Я уявляю, який хай зараз підніметься, але кожен, хто закриває очі на правду – найгірший злочинець», – заявив політик.

Симптоматично, але подібну точку зору висловив **експерт радника президента Росії В. Путіна А. Ілларіонов**, який вважає, що підписана 17 квітня 2014 р. в Женеві чотиристороння Заява про деескалацію ситуації в Україні може розглядатись як здача українською владою Росії суверенітету та незалежності своєї країни. В інтерв'ю на телеканалі «Інтер» експерт констатував, що в підписаному в тому числі й українською стороною документі немає жодного пункту, який би містив означені нею раніше вимоги.

«У мене перед очима тексти женевської угоди від 17 квітня і заяви глави МЗС України за добу до підписання, в якій він викладає п'ять вимог, зафіксованих як інструкції – директиви уряду України на чотиристоронні переговори. Це: Україна наполягатиме на припиненні підтримки терористичних угруповань з боку Росії; Україна вимагатиме від РФ засудити такі терористичні дії; відвести російські війська від кордону; відгук рішення про дозвіл В. Путіну використовувати війська на території України; виведення російських військ з Криму, скасування юридичних рішень по анексії півострова та повернення Криму під юрисдикцію України», – перерахував А. Ілларіонов. «Я дивлюся на женевську декларацію – нічого подібного в ній немає», – додав він.

За словами експерта, з цього можна зробити висновок, що в Женеві відбулася легітимація анексії Криму, перебування на території України російських військ в особі спецназу, перебування російських військ біля кордону з Україною, а також легалізація перебування сепаратистів у тих будівлях, які вони захопили. «Іншими словами, за допомогою цього паперу в Женеві відбулася подія, яка для України гірше, ніж був Мюнхен для Чехословаччини в 1938 р.», – зазначив експерт.

Тепер, за словами А. Ілларіонова, слід очікувати реалізації плану В. Путіна, який він озвучив під час «Прямої лінії» в день підписання Женевської угоди. «Путін уже сказав, що хоче. Він буде відділяти Новоросію – половину української території від України. Під час ефіру він навіть називав імена кількох кандидатів на посаду правителів регіону – О. Царьов, М. Добкін, В. Янукович. Це вже його справа, кого він поставить “смоляющим”. Що стосується іншої частини України, то туди планується поставити Ю. Тимошенко, з якою у нього був успішний газовий бізнес», – поділився своєю думкою колишній радник В. Путіна, який раніше неодноразово висловлювався стосовно планів Кремля відносно України і чиї прогнози на сьогодні поки що справджаються.

«Утім, можуть бути й інші кандидатури, але це вже деталі – зовсім інше питання. Головне, що в Женеві українська влада здала свою країну Росії», – підсумував він (<http://baltija.eu/news/read/37718>). – 2014. – 20.04).

Отже, «женевські угоди» були доволі скептично зустріті політиками, експертами та громадськістю. Віри в те, що завдяки ним сепаратистські рухи на Сході України припиняться, відверто кажучи, небагато. Разом з тим домовленості дійсно могли б стати основою для пошуків компромісу за умови, що на поступки йтимуть усі сторони. Натомість, як показують останні події – напад на блок-пост у Слов'янську (ніч з 19 на 20 квітня), захоплення держбудівель у Краматорську (21 квітня), призначення референдуму щодо статусу регіону в Луганську (21 квітня), обрання народних губернаторів у Харкові та Луганську (21 квітня) – пауза у проведенні антiterористичної операції була використана не для пошуків примирення,

а для подальшої ескалації напруження. З великою долею ймовірності можна припустити, що зовнішнє розхитування ситуації в регіоні поки що триватиме. Утім, оскільки остаточно сценарій ще не реалізовано, залишається надія на те, що громадський тиск на українську владу та тиск світового співтовариства (у тому числі і через впровадження нових, не виключено, що і персональних санкцій) на В. Путіна зможуть переломити ситуацію на користь України та допоможуть зберегти державу.

О. Ворошилов, старш. наук. співроб. СІАЗ НБУВ, канд. іст. наук

Якою бути українській армії?

У зв'язку з анексією Криму Росією та загрозою широкомасштабного військового конфлікту з РФ, до якої в Києві ставляться дуже серйозно, в українському суспільстві значно посилився інтерес до питань забезпечення обороноздатності Української держави, шляхів подальшого реформування та модернізації її Збройних сил тощо.

Слід також зазначити, що вищезазначені події трапилися в розпал військової реформи українських Збройних сил.

У Міністерстві оборони, плануючи реформу, розраховували, що протягом найближчих декількох років країна не буде втягнута в будь-який військовий конфлікт. Там планували, що створять невелику, мобільну професійну армію, а Україна при цьому зможе зберегти позаблоковий статус.

Тепер більшість експертів вважають, що доведеться переглядати концепцію реформи не лише армії, а й усієї системи гарантування безпеки держави.

Тим більше що, як зазначив з цього приводу в. о. Президента О. Турчинов, протягом останніх років «армію, на замовлення іншої країни, знищували, роззброювали, звільняли найкращі кадри».

Як демонструють офіційні дані Міністерства оборони України, за більше ніж 20 років з моменту проголошення

незалежності кількість особового складу військ скоротилася з 1 млн 200 тис. – до 184 тис. осіб, кількість танків зменшилася з 6,5 тис. – до 727 од., майже втричі стало менше бойових машин, а бойових літаків поменшало майже вдесятеро – з 1500 од. до 160, кількість військових кораблів скоротилася з 35 до 20 од.

Також експерти відзначають низьку боєздатність сучасних ЗСУ, оскільки наявна у військах техніка майже не ремонтувалася й не модернізувалася, залишається актуальним питання переоснащення Збройних сил новітніми зразками озброєння.

Зокрема, як зазначається в Преамбулі ухваленого 8 квітня 2014 р. Верховною Радою Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо посилення матеріально-фінансового забезпечення обороноздатності держави», понад 50 % озброєння потребує заміни. Морально застаріли або вичерпали свій експлуатаційний ресурс 80 % озброєння ракетної артилерії, близько 60 % – військово-повітряних сил, 70 % засобів радіоелектронної боротьби і 50 % протитанкового озброєння України. На думку західних експертів, бойовий потенціал Збройних сил України щороку знижується майже на 9 % і на сьогодні становить ледь більше 20 % від рівня 1992 р. «За таких обставин Україна фактично втрачає потенційну здатність ефективного протистояння збройній агресії з боку інших держав, а також внутрішнім чи закордонним терористичним, сепаратистським або будь-яким іншим незаконним збройним формуванням», – ідеться в документі.

«Озброєння те, яке було 40 років тому. Практично нічого нового. Вишкіл дуже слабкий. Я скажу, хлопці з громадських організацій за свої кошти сплачували нашим десантникам з житомирської бригади, щоб вони перед “дембелем” хоч один-єдиний стрибок з парашутом зробили», – розповів у свою чергу голова Української спілки ветеранів Афганістану С. Червонописький.

У результаті, за словами в. о. Президента України, коли почалася агресія проти нашої держави та окупація Криму, Україна «відчула серйозні проблеми у Збройних силах», і нині армію «фактично відновлюємо з нової відмітки». «За короткий термін Збройні сили України було приведено до стану по-

вної бойової готовності, і сьогодні на порядку денному стоять завдання переозброєння Збройних сил», – заявив він.

О. Турчинов також запевнив, що оборонно-промисловий комплекс, який «буде відроджуватися і отримає державне замовлення», здатний забезпечити повний замкнутий цикл виробництва. Виконуючий обов’язки Президента при цьому підкреслив, що, незважаючи на дуже складну економічну ситуацію, для захисту нашої держави уряд виділятиме кошти не лише для того, щоб утримувати армію, а й на її переозброєння. «Це стратегічна задача, яка повинна бути виконана», – наголосив він.

Загалом фахівці визнають, що нинішній стан Збройних сил – це результат багатьох років та наслідок ряду не досить продуманих рішень.

Так, військовий експерт Центру ім. О. Разумкова О. Мельник нагадує історію «антиармійського» питання. «Необхідно пам’ятати, – говорить він, – що рішення про переведення українських Збройних сил на комплектування за контрактом приймалося в 2002 р., і воно майже збіглося з рішенням на вищому політичному рівні про те, що Україна буде прагнути до членства в НАТО. Тому було абсолютно логічно і доцільно мати невелику за розмірами, професійну, мобільну армію, яка буде членом колективної системи безпеки. Тобто таке рішення на момент його прийняття було абсолютно логічним і доцільним. Таким же воно залишалося аж до моменту, коли в 2010 р. був кардинально змінений підхід до забезпечення національної безпеки, тобто мається на увазі відмова від членства в НАТО і оголошення позаблокового статусу. Але, на жаль, за інерцією в Україні продовжували здійснювати ті ж реформи щодо скорочення і створення моделі побудови Збройних сил, яка передбачала участі у колективній системі безпеки».

У результаті за роки незалежності кількість військовослужбовців українських ЗС скоротилося в чотири рази. До кінця ж 2017 р. взагалі планувалося загальну чисельність особового складу Збройних сил України скоротити ще приблизно на 60 тис. осіб і довести до 122 тис. осіб. Призов на строкову

службу в цьому році вже не планувався, оскільки на нинішній рік був намічений повний перехід на контрактну армію.

Утім, що стосується чисельності Збройних сил, то тут фахівці все-таки єдині в думці, що істотне скорочення армії впродовж усіх років незалежності не мало альтернатив, оскільки утримувати велику армію Україні було б дуже складно. Адже дійсно сучасна армія за стандартами провідних країн світу вимагає фінансування з розрахунку 100 тис. дол. на одну одиницю особового складу. Тому, скажімо, 200-тисячна українська армія за цими стандартами повинна отримувати з бюджету 20 млрд дол. щорічно. Проте знайти таку суму грошей в українському бюджеті нереально.

У цьому контексті можна зазначити, що лише 2013 р. Міноборони отримало з казни всі заплановані гроші – 15,3 млрд грн (1,9 млрд дол.). До того, починаючи з 2006 р., армії весь час діставалося менше, ніж прописувалося в головному фінансовому документі країни.

Але проблема полягає навіть не в цьому. Те, що держава розраховувала дати військовим, не могло кардинально поліпшити стан справ в армії. Причина – армійський бюджет в основному йшов на утримання Збройних сил, а не на їхнє оснащення і розвиток. Так, у 2012 р. з 14,7 млрд грн, виділених з казни на потреби оборонного відомства, 82 % «пішло саме на утримання». У модернізацію вклали лише 18 % загальної суми. Навіть для держав, чиї армії оснащені значно краще української, це дуже мало. Великобританія і США, за даними ООН, на підготовку своїх сил і розвиток озброєнь витрачають до 30 % свого оборонного бюджету, Росія – майже 50 %. І це при тому що самі по собі витрати на армію в цих країнах в десятки, а то й сотні разів вищі. Так, військовий бюджет США на 2013 р. становив 633 млрд дол., Великобританії – 58 млрд дол., а Росії – 71 млрд дол.

«Країни НАТО витрачають 2 % зі свого доволі великого ВВП. От у нас хотіли навіть 3 %, коли ми готовувалися до вступу в НАТО. Але жодного разу ці підвищені зобов'язання виконані не були. Таким чином, військо наше животіло насправді. І те, що йому давали, можна було використовувати для вижи-

вання, а не для розвитку», – підсумовує експерт з військового флоту І. Лосев.

Водночас нинішня українська влада, враховуючи сучасний стан справ у цій галузі, планує збільшити видатки на оборону та безпеку України, довівши їх до рівня 3,4 % ВВП.

Прем'єр-міністр України А. Яценюк з цього приводу поінформував, що військові та представники МВС більше всіх потребують термінових коштів для мобілізації та стабілізації стану. Для цих цілей уряд виділить близько 6,8 млрд грн.

Також слід зазначити, що, як говорилося вище, у нинішню військову доктрину була закладена концепція, що в найближчі кілька років проти України не буде ніякої зовнішньої агресії. Проте реальність виявилася інакшою. І вона змусила вже зовсім по-іншому подивитися на необхідність призову до лав Збройних сил.

У результаті 17 квітня Верховна Рада прийняла Постанову про додаткові заходи щодо зміцнення обороноздатності України у зв'язку з агресією Російської Федерації, у якій, зокрема, рекомендувала в.о. Президента України відновити призов до рядів Збройних сил України.

З цього приводу фахівці прогнозують, що у нинішніх непростих обставинах, коли країна стикається з абсолютно реальною агресією з боку сусіда – Російської Федерації, українське суспільство цілком може сприйняти таке рішення як логічне й позитивне.

Приклад створення або, точніше, відродження Національної гвардії це підтверджує. Директор інформаційно-консалтингової компанії Defense Express С. Згурець вважає створення Національної гвардії одним з варіантів розвитку військової структури держави. «Якщо цей шлях буде системним і ця гвардія буде підготовлена і оснащена, – каже експерт, – то ми будемо мати ще одну силову структуру, яка, в принципі, може виконувати певні завдання. Головне, щоб ця структура не дублювалася Збройними силами, не дублювалася внутрішніми військами. Якщо це буде вирішено, то сенс у Національній гвардії буде. Поки ж Національна гвардія вирішує завдання,

скажімо так, акумулювання бажання українського населення долучитися до військової справи. І це теж можна сприймати як те, що потрібно на цьому етапі», – підкреслює С. Згурець.

Загалом, як вважають експерти, для України підходить один із трьох базових типів сучасної армії.

Якщо ділити їх за типом комплектування особовим складом, то це призовна, контрактна армія, різні варіанти народного ополчення, коли військовозобов'язані мешканці держави зберігають у дома зброю та періодично беруть участь в обов'язкових військових зборах.

Більшість експертів вважає, що тип комплектування Збройних сил України має бути змішаним, проте суміш цю вони уявляють по-різному.

Так, директор військових програм Центру ім. О. Разумкова М. Сунгuroвський вважає, що основою Збройних сил мають бути професійні, контрактні частини. «А той сегмент, який сформований на основі “Самооборони”, я б комплектував за змішаним принципом – за принципом швейцарської армії», – сказав він.

Російський військовий експерт О. Гольц вважає модель армії ополченців досить ефективною, проте сумнівається в тому, що її можна реалізувати в Україні. «Коли величезна кількість населення вважає, що головне завдання – це захист батьківщини, тоді працює модель міліційної армії, як в Ізраїлі, Швейцарії. Але боюся, що українське суспільство нині роз’єднане», – сказав він.

Військовий експерт, колишній заступник голови СБУ О. Скіпальський вважає, що змішаний тип комплектування української армії означає збереження призову, оскільки він, за його словами, необхідний для виховання молоді. Ресурсів же для переходу на професійну армію в Україні немає, каже фахівець.

Експерт з військових питань Інституту євроатлантичного співробітництва І. Козій теж висловлюється за зважений підхід до питання комплектування армії. Визнаючи факт ослаблення війська внаслідок переходу до контрактної служби, вважає він, не варто робити поспішних висновків і вдаватися до необдума-

них кроків. На думку експерта, на сьогодні однозначно не потрібно відмовлятися від контрактників. Люди, які погодилися проходити службу в Збройних силах, повинні залишитися.

Однак, переконаний І. Козій, комплектування Збройних сил має відбуватися на екстериторіальної основі. «Не може людина, яка живе в Криму, проходити службу в Криму. Навіть якщо він контрактник. Якщо військовослужбовець буде прив'язаний до житла, то в критичній ситуації одразу будуть виникати проблеми. Як це було в Криму, де військовослужбовці залишилися, оскільки були прив'язані до сім'ї і житла. Тобто комплектування, незалежно від того контрактник це чи ні, має здійснюватися на екстериторіальної основі», – підкреслює експерт.

Ще одне серйозне питання, яке давно вже обговорюється в українському суспільстві, – позаблоковий статус держави. Цей принцип до останнього часу здавався головним, основоположним – він був навіть зафіксований у військовій доктрині.

Тепер, за словами більшості експертів, Україна навряд чи зможе покладатися на власні Збройні сили, і можливість того, що країна захоче приєднатися до системи колективної безпеки, стає дедалі більш актуальною. «Раціональний шлях для України – вступити в НАТО. З усіма складнощами, які чекають її на цьому шляху», – сказав ВВС О. Гольц.

Однак навіть сама потенційна можливість руху Києва в напрямі Альянсу до останнього часу в Україні була дестабілізуючим фактором. Українські експерти вважають, що наразі розпочинати такий рух рано, але готоватися зробити це в майбутньому – пора.

Зі свого боку, НАТО, як заявив нещодавно Генеральний секретар Альянсу А. Фог Расмуссен, може надати допомогу Україні в реформі оборонної структури та Збройних сил. «Наше зобов'язання – захищати союзників – залишається непорушним, і водночас ми зміцнюємо нашу підтримку суверенітету і територіальної цілісності України. Ми інтенсифікуємо військове співробітництво з Україною, включаючи допомогу в модернізації її Збройних сил», – наголосив глава Альянсу.

Слід також зазначити, що від початку конфлікту Збройні сили були приведені в повну бойову готовність, була оголошена часткова мобілізація.

Водночас на сьогодні фахівці в цілому досить низько оцінюють імовірність великомасштабної війни, коли у військових діях брали б участь десятки мільйонів людей. І, відповідно, потреби у великих мобілізаційних ресурсах немає.

У такому випадку Збройні сили, їхня чисельність і структура мають бути дещо іншими, підкреслює директор з розвитку інформаційно-консалтингової групи Defense Express В. Рябих. Крім того, за його словами, мають розвиватися структури територіальної оборони. І тут може бути прикладом та ж Швейцарія, більшість громадян якої в мирний час знають, що вони роблять у разі збройного нападу на їхню країну, і знають, де їхня зброя і що з нею робити. Тобто вони готові до відбиття агресії в будь-який час.

Є в цьому плані, продовжує В. Рябих, і «дуже хороший досвід США, які мають таке формування, як Національна гвардія Збройних сил США. Це таке формування, яке відрізняється від тієї Національної гвардії, яка у нас будується. Її основним призначенням є саме створення резервів для поповнення Збройних сил США в особливі періоди».

У Національну гвардію США, розповідає експерт, вступають люди, які відслужили контрактну службу в самих Збройних силах США і вже мають відповідний досвід, але перейшли в стан цивільної особи. Той, хто підписує контракт з Національною гвардією, отримує додаткове фінансування, залишаючись цивільною особою. При цьому він зобов'язаний проходити щомісяця 48-годинну програму додаткової підготовки в рамках Національної гвардії США. Він повинен прибувати на збори на два дні на місяць і на два тижні на рік. При цьому зарплата за місцем роботи залишається, і людина та-кож отримує додаткову зарплату від 1 тис. до 3 тис. дол. Крім того, для таких громадян розроблена система пільг в отриманні освіти, інших соціальних благ.

У цілому ж для того, щоб визначитися з тим, яку модель захисту країни вибудовувати і який шлях розвитку обрати для Збройних сил, слід спочатку внести ясність у питання про місце Української держави в загальноосвітовій системі міжнародних відносин, визначитися з принциповими стратегічними речами.

Зокрема, потрібно визначитися, чи буде безпека України за-
безпечуватися в складі якогось військово-політичного блоку,
або – це ще один шлях – у складі якогось військового союзу з
якоюсь конкретною країною. Або ж Україна вибере якийсь
інший шлях.

Один з імовірних таких шляхів – це нейтралітет України. Про-
те, на переконання експертів, це не той позаблоковий статус,
який був раніше оголошений Україною, а справжній нейтралітет,
отриманий на основі міжнародно-правового визнання країни
нейтральною, що повинно бути засвідчено на рівні Генеральної
Асамблеї ООН. І цей шлях також не потрібно виключати.

При цьому потрібно розуміти, наголошують експерти, що,
вибираючи ту або іншу модель, ми будемо стикатися з тими
чи іншими потребами в захисті нашої держави і, відповідно,
будемо вибудовувати наші Збройні сили саме за тим зразком,
який необхідний для країни.

Ю. Якименко, мл. науч. сотр.«СІАЗ» НБУВ

Проблемы украинского военно-промышленного комплекса в оценках СМИ

Основной вектор развития украинского ВПК на ближайшее будущее был обозначен недавно Премьер-министром Украины А. Яценюком, который заявил о намерении правительства наращивать военно-техническое сотрудничество с Западом с одновременным сворачиванием взаимодействия в этой сфере с Россией.

В планах правительства постепенное перепрофилирование украинских предприятий ВПК на внутренний рынок для переоснащения украинской армии, а также переориентация экспорта на другие рынки сбыта, в частности восточные. «Производственные мощности остались, поэтому в наших планах модернизация того, что есть, – заявляет глава правительства. – Мы отстаем в высокоточных вещах (производство высокоточных

вооружений). Пока наладим собственное производство, придется попользоваться чужим, сейчас мы работаем над этим».

Очевидно, что задача самостоятельной модернизации ВПК и технического переоснащения армии для Украины сегодня не решаема без финансовой и технологической помощи из-за рубежа.

РФ до последнего времени выступала главным экономическим партнером Украины в оборонной промышленности. Теперь эти связи оказались под угрозой серьезного нарушения.

Недавно Кабинет Министров принял решение о прекращении поставок оружия и военной техники в Россию. «Изготавливать вооружение и продавать стране, которая осуществляет интервенцию и стреляет в тебя, мы не будем», – прокомментировал это решение глава украинского правительства.

В то же время продукция так называемого двойного назначения продолжает активно поставляться в Россию. Это, к примеру, двигатели для вертолетов, производящиеся заводом «Мотор-Сич», которые используются как в военной, так и в гражданской авиации.

По словам первого вице-премьера министра Украины В. Яремы, Украина не намерена резко прекращать сотрудничество с Россией в сфере военно-промышленного комплекса, поскольку это негативно отразится на экономике страны. «Мы сегодня активно сотрудничаем с Российской Федерацией в сфере военно-промышленного комплекса и ракетно-космической отрасли. У нас очень много предприятий осталось со времен СССР, и резкое прекращение сотрудничества с Россией вызовет закрытие предприятий и безработицу», – говорит он.

Учитывая, что экспорт в Россию составляет около 40 % продукции украинского ВПК, риски, связанные с угрозой его прекращения, очевидны.

Большинство экспертов соглашаются с тем, что резкое прекращение экспорта из Украины в Россию может привести к штрафным санctionям для украинских предприятий и, в целом, будет иметь пагубные социально-экономические последствия.

Комментируя сложившуюся ситуацию, экс-секретарь СНБО (1999 г.), экс-министр обороны (2003–2004) Украины

Е. Марчук подчеркивает, что, принимая решение о разрыве военно-технического сотрудничества с Россией в сегодняшних условиях, правительство Украины должно быть осмотрительным. Оно не должно попасться в «ловушку» разрыва всех двусторонних соглашений в сфере экономического сотрудничества с российской стороной.

Он отмечает, что военно-техническое сотрудничество «не отличается от газовых контрактов, не отличается от всех других контрактов, например на поставку продукции наших машиностроительных предприятий в РФ». При этом «любой разрыв контракта по инициативе одной стороны означает, что другая сторона имеет право на подачу судебных исков, вплоть до международных судебных инстанций», – говорит эксперт.

Поэтому, по оценкам экс-секретаря СНБО, при принятии решений по вопросу прекращения поставок оружия и военной техники в РФ должен учитываться широкий комплекс факторов. «В данном вопросе имеет значение: объемы поставок, в какой мере техника используется, стоит ли на границах с Украиной, использовалась ли в крымской операции», – заявляет Е. Марчук. Он напоминает также, что содержание российско-украинского военно-технического сотрудничества – это, главным образом, поставки комплектующих.

Для Украины полный разрыв связей с российскими оборонными предприятиями чреват также обострением социальных проблем в преддверии президентских выборов. «От этого пострадают трудовые коллективы, и люди останутся без зарплаты, а Украина и так находится в сложном состоянии», – отмечает российский эксперт, член Ассоциации военных политологов А. Перенджиев.

В свою очередь российский военный обозреватель Л. Нерсисян заявляет, что 70 % компонентов производимых в Украине вооружений закупаются в РФ. «Без этих поставок Украина, по сути, сможет только производить танк Т-84У “Оплот” в мелкосерийных количествах. При этом более 50 % украинского экспорта военной продукции приходится на Россию.

О каких “восточных рынках” сбыта в такой ситуации можно говорить, не вполне понятно. Страна в одно мгновение

лишается 50 % рынка сбыта и возможности производить серьёзную технику в принципе. Некоторый спрос на двигатели производства “Мотор-Сич” из стран, эксплуатирующих вертолёты производства СССР/РФ, конечно, будет, но это жалкие цифры по сравнению с контрактами из России. То же самое касается и продажи комплектующих и боеприпасов для другой советской техники», – говорит эксперт. По его мнению, в этой ситуации украинский ВПК ждет «полный и окончательный крах».

Однако не только украинский ВПК зависим от России, но и ВПК России зависит от украинской оборонной промышленности. Поэтому отказ от сотрудничества с Украиной будет серьезным ударом и для российской стороны. «У нас серьезные налаженные связи, и замену будет провести трудно», – говорит А. Перенджиев.

Пока украинские предприятия ВПК продолжают сотрудничество с российским оборонным комплексом, однако вероятность того, что сотрудничество с ВПК России будет прервано, существует, считает глава Центра анализа мировой торговли оружием И. Коротченко. «Если разрыв будет полный, это создаст определенные трудности», – заявляет эксперт.

Таким образом, сегодня обе стороны понимают, что сворачивание сотрудничества в сфере ВПК будет иметь для них негативные последствия.

Российские власти ищут пути выхода из сложившейся ситуации, заявляя о намерении развивать сотрудничество в сфере ВПК с Беларусью. Так, недавно вице-премьер России, председатель Военно-промышленной комиссии при правительстве РФ Д. Рогозин посетил Беларусь с целью «посмотреть, что еще можно сделать в сотрудничестве в сфере ВПК с учетом новой ситуации на Украине».

СМИ напоминают, что в конце 2010 г. в России была утверждена Государственная программа вооружения на 2011–2020 годы. Необходимость ее реализации заставляла российскую сторону интенсифицировать военно-техническое сотрудничество с Украиной. Сегодня перспективы этого сотрудничества не определены, поэтому реализация программы оказывается под угрозой.

Украинский военный обозреватель В. Воронов заявляет, что без сотрудничества с украинским ВПК программа перевооружения российской армии потерпит крах, при этом разрыв связей с Украиной станет для России более ощутимым ударом, чем экономические санкции Запада.

Помимо продукции украинского предприятия «Мотор-Сич» (в сфере двигателей для вертолетов и значительного количества самолетов зависимость российского авиапрома от украинского предприятия очень значительна), для России большое значение имеет сфера производства управляемого авиационного вооружения, в частности концерн «Артем», ЦКБ «Арсенал».

СМИ отмечают, что сегодня киевский концерн «Артем», выпускающий ракеты класса «воздух-воздух» средней дальности для самолетов МиГ-29, Су-27, Су-33, Су-34, Су-35, единственный на постсоветском пространстве изготавливает ракет такого класса для этих машин. В ЦКБ «Арсенал» разработаны инфракрасные головки самонаведения для ракет ближнего воздушного боя, авиационные прицельные системы, устанавливавшиеся на самолеты «МиГ», «Сухого», вертолеты «Камова» и «Миля». Там же производится нашлемная система целеуказания, которая используется летчиками на самолетах типа Су-27, МиГ-29 совместно с ракетным комплексом Р-73 и НСЦ «Сура» – для самолета Су-30.

Кроме того, ВВС России заинтересованы в военно-транспортных самолетах киевского ГП «Антонов» и совместном серийном производстве Ан-70 и Ан-124.

Заинтересована Россия и в сотрудничестве в сфере военного судостроения.

В декабре 2013 г. исполнительный директор Ассоциации судостроителей Украины «Укрсудпром» Ю. Алексеев заявлял, что российские судостроители не в состоянии реализовать программу перевооружения своего флота без тесного сотрудничества с Украиной, обладающей судостроительными заводами в Николаеве, Херсоне, Керчи, Севастополе.

В Николаеве также расположен крупнейший в СНГ разработчик и изготовитель судовых газотурбинных двигателей для военных кораблей «Зоря» «Машпроект».

Двигателями этого предприятия оснащаются многие корабли российского флота.

Очень важна для России также кооперация с Украиной в ракетно-космической отрасли. В частности, в Днепропетровске производятся ракеты-носители «Зенит», отказ от которых для российского космоса может оказаться болезненным. Также в Украине производятся элементы систем управления для ракет-носителей «Протон», «Союз», «Космос», для «Международной космической станции».

Еще одна область российско-украинского сотрудничества – кооперация в области обслуживания межконтинентальных баллистических ракет старого поколения (советского производства), до сих пор составляющих основу ракетно-ядерной мощи России. Речь идет, в частности, о ракетных комплексах «Воевода» (на Западе их называют *Satan*), все модификации которых были разработаны в днепропетровском КБ «Южное». Система управления к этим комплексам разрабатывалась на харьковском предприятии «Электроприбор» (сегодня – «Хартрон»). Серийное производство этих ракет велось на днепропетровском заводе «Южмаш». При этом специалисты КБ «Южное» и «Южмаша» до последнего времени осуществляли гарантыйный авторский надзор и анализ технического состояния российских ракет, принимая участие в работах по продлению сроков их эксплуатации.

В том, что российский ВПК очень зависим от украинского в стратегическом контексте, не сомневаются и эксперты Института им. Горшенина. Они делают вывод, что в свете гипотетической угрозы ассоциации Украины с Европейским Союзом и сближения с НАТО задачи предприятий российского ВПК оказываются под угрозой срыва, поэтому Россия будет стараться любой ценой сохранить доступ к украинским предприятиям ВПК, большинство которых находятся как раз на юго-востоке. «География предприятий украинского ВПК, с которыми Россия связывает свою стратегическую доктрину, по-разительным образом совпадает с географией точек нестабильности в Украине. В этих точках по одному сценарию и в одно и то же время создаются предпосылки для легитимиза-

ции аннексии этих регионов теперь уже по крымскому сценарию», – подчеркивают эксперты.

Эти вызовы заставляют украинское правительство искать способы укрепления обороноспособности страны. Так, стало известно о намерении власти закупить танки и БТРы, для чего Кабмин уже выделил часть средств. Министерство обороны настаивает на необходимости закупки 160 танков «Оплот» и «Булат» и 100 БТРов для нужд украинской армии.

Украинские обозреватели отмечают, что укомплектовать недавно созданную Национальную гвардию БТРами можно относительно быстро. Госконцерн «Укроборонпром» заявил о готовности передать военным 100 БТРов, большая часть которых уже произведена. Так Харьковское конструкторское бюро по машиностроению заявляет о готовности 54 бронетранспортеров семейства БТР-4. Кроме того, более полутора десятка БТРов должны предоставить Киевский, Житомирский и Николаевский бронетанковые заводы.

Ситуация с обеспечением армии танкам и более сложная. Если правительство пойдет на закупку танков, большая часть госзаказа, по оценкам экспертов, достанется Харьковскому заводу им. Малышева. Но сегодня предприятие находится в сложном положении. В конце прошлого года генеральный директор завода В. Федосов заявлял, что портфель заказов в восемь раз превышает возможности завода. Будет ли предприятие строить танки для Украины вне очереди и сколько для этого понадобится времени пока неизвестно. Директор военных программ Центра им. А. Разумкова Н. Сунгуревский полагает, что при условии стабильного финансирования предприятие сможет выполнить заказ.

Но в целесообразности такого шага некоторые специалисты сомневаются. «В случае массированного наступления российских войск на территорию Украины в первую очередь понадобятся системы залпового огня, артиллерия и противотанковые средства для поражения бронетехники, вертолеты, средства связи и разведки, – говорит Н. Сунгуревский. – Если закупать новую технику, то это должны быть машины, которые будут готовы выполнять задания уже завтра».

Эксперты также считают, что выделенных правительством средств (2 млрд грн) недостаточно для полномасштабного переоснащения танкового парка армии, к тому же их производство займет много времени. «Правильнее сосредоточиться на модернизации имеющейся техники», – говорит директор Центра исследования армии, конверсии и разоружения В. Бадрак.

Средств, выделяемых Кабмином, по мнению эксперта, могло бы хватить на закупку высокоточных средств поражения «Комбат» и «Стугна», которые выпускает киевское КБ «Луч». Эти же системы применяются и на танках «Оплот». Возможна также установка высокоточных ракет на вертолеты, легкую бронетехнику и танки. Также эффективны переносные противотанковые управляемые ракеты. «Эти средства существенно усиливают возможности армии в наземных операциях (особенно оборонных), – подчеркивает В. Бадрак. – Реально модернизировать зенитно-ракетные комплексы, которые могут поражать низколетящие вертолеты. Также можно быстро отремонтировать существующие зенитно-ракетные системы С-300 и зенитно-ракетные комплексы “Бук”».

Государственные заказы предприятиям украинского ВПК могли бы послужить решению одной из главных его проблем – практически полной ориентации на экспорт.

По мнению экс-главы Службы внешней разведки Украины Н. Маломужа, то, что ВПК работает на экспорт, – стратегическая ошибка, требующая скорейшего исправления. «Зарабатывать на продаже вооружений нужно, но не на 100 % производимого, а деньги должны идти в бюджет, а не мимо него», – заявляет он.

Сегодняшние проблемы с поставками комплектующих в Россию в перспективе могут вылиться в их полное прекращение. В результате вопрос экспортной ориентации встанет перед украинским ВПК еще более остро. Если же сотрудничество продолжится, специалисты не исключают роста цен на отечественную продукцию, что может стать важным источником наполнения бюджета. Но то, как именно будут решаться проблемы украинского ВПК, во многом будет зависеть от исхода сегодняшнего политического противостояния Украины и России.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Верховна Рада збереться на позачергове засідання у четвер, 24 квітня. Про це сказав Голова Верховної Ради О. Турчинов, передає кореспондент УНН.

Спікер парламенту зазначив, що 23 квітня буде проведено засідання погоджувальної ради, а 24 – пленарне засідання. При цьому О. Турчинов не виключив, що в разі необхідності буде проведено додаткове засідання. Він додав, що під час позачергового засідання необхідно серед іншого розглянути багато важливих питань, серед яких закон про амністію.

Нагадаємо, у п'ятницю, 18 квітня, на засіданні Верховної Ради відбулася година запитань до уряду стосовно економічної ситуації в Україні. Так, зокрема, під час свого виступу Прем'єр-міністр України А. Яценюк повідомив, що Кабінет Міністрів напрацьовує проект змін до Податкового кодексу, що передбачатиме скорочення кількості податків. Додамо також, що А. Яценюк пропонує ВР невідкладно ухвалити законопроект про амністію мітингувальників на Сході України (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 18.04).

Влада зацікавлена в сильному місцевому самоврядуванні. Про це Голова Верховної Ради України, в. о. Президента України О. Турчинов сказав під час інтерв'ю телеканалу «Україна».

«Я хочу донести до жителів Сходу, що влада так само, як і ви, зацікавлена у сильному місцевому самоврядуванні, самостійності в багатьох економічних і соціальних питаннях та в питанні самостійного фінансового забезпечення», – сказав він, наголосивши, що влада прагне, щоб у регіонах самостійно обирали своє керівництво, яке б «відповідало за регіони».

За його словами, влада має намір внести відповідні зміни до Конституції України. «Я сподіваюсь, що до кінця травня ми зможемо проголосувати ці конституційні зміни у першому читанні і в цілому – після висновків Конституційного

Суду – у вересні – жовтні поточного року», – сказав Голова Верховної Ради (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2014. – 20.04).

Парламентська коаліція запропонувала всім депутатським фракціям проголосувати за ухвалення Меморандуму порозуміння, спрямованого на мирне врегулювання проблем, що існують в державі. Про це повідомив в. о. Президента України, Голова Верховної Ради України О. Турчинов на пленарному засіданні у п'ятницю, 18 квітня.

Разом з тим він зазначив, що «колеги з опозиції наші пропозиції поки що не підтримали» – тому відповідне звернення буде виголошено Головою Верховної Ради і Прем'єр-міністром.

О. Турчинов висловив переконання, що всі громадяни мають підтримати пропозиції щодо врегулювання кризи, які викладені в Меморандумі, оскільки вони розв'язують складні проблеми та унеможливлюють спекуляції (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/30284.html>). – 2014. – 18.04).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення зміни до статті 35 Господарського процесуального кодексу України щодо підстав звільнення від доказування».

Законом ст. 35 Господарського процесуального кодексу України викладено в такій редакції:

«Стаття 35. Підстави звільнення від доказування

Обставини, які визнаються сторонами та іншими особами, які беруть участь у справі, можуть не доказуватися перед судом, якщо в суді не виникає сумніву щодо достовірності цих обставин та добровільності їх визнання.

Обставини, визнані судом загальновідомими, не потребують доказування.

Обставини, встановлені рішенням суду у господарській, цивільній або адміністративній справі, що набрало законної сили, крім встановлених рішенням третейського суду, не дока-

зуються при розгляді інших справ, у яких беруть участь ті самі особи або особа, щодо якої встановлено ці обставини.

Вирок суду в кримінальному провадженні або постанова суду у справі про адміністративне правопорушення, які набрали законної сили, є обов'язковими для господарського суду, що розглядає справу про правові наслідки дій чи бездіяльності особи, щодо якої ухвалений вирок або постанова суду, лише в питаннях, чи мало місце діяння та чи вчинене воно цією особою». Відповідний законопроект зареєстровано за № 0927 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2014. – 17.04).

Верховна Рада ухвалила Закон України «Про суспільне телебачення та радіомовлення України». Відповідний урядовий законопроект підтримало 243 народні депутати, передає кореспондент УНН.

Вказаним законопроектом передбачалося створення національної суспільної телерадіокомпанії України (НСТУ). Передбачалося, що вказана компанія створюється на базі Національної телекомпанії, радіокомпанії, «Укртелефільму», Державної телекомпанії «Всесвітня служба “Українське телебачення і радіомовлення”», телерадіокомпанії «Культура» та ін. Законопроект передбачав, що компанія фінансується за рахунок бюджету протягом чотирьох років з дня набрання чинності цим Законом. Після цього періоду компанія може фінансуватися за рахунок продажу власних програм, благодійних пожертвувань, інших надходжень. Фінансування телекомпанії з бюджету становитиме 0,2 % видатків держбюджету.

При цьому документ обмежує кількість реклами на суспільному телеканалі, її розмір не може перевищувати 5 % часу протягом години.

Крім того, як зазначив нардеп М. Томенко, вказаним документом забороняється реклама алкоголю.

Законопроект передбачає створення наглядової ради НСТУ. До її складу входитимуть 14 членів (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 17.04).

Верховна Рада рекомендує поновити призов до Збройних сил України. Депутати 231 голосами підтримали відповідний проект постанови, внесений нардепом Ю. Сиротюком, передає кореспондент УНН.

Вказаною постановою рекомендується в. о. Президента України невідкладно поновити призов до ЗСУ.

Також Міноборони рекомендується на базі військових частин сухопутних військ розгорнути навчально-тренувальний центр для добровольців, яких залучати на військову службу в резерв.

У свою чергу Мінфіну рекомендується забезпечити фінансування зазначених заходів.

Раніше, 16 квітня, Верховна Рада відмовилася поновити призов до Збройних сил в Україні. Депутати не підтримали відповідний проект постанови, запропонований народним депутатом Ю. Сиротюком (*Украинские Национальные новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 17.04).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до статті 1 Закону “Про забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків”».

Законодавчим актом військовослужбовцям, працівникам Збройних сил України та Міністерства внутрішніх справ надано право приватизації житлових приміщень у гуртожитках.

Дію чинного Закону також поширено на військовослужбовців і працівників Національної гвардії України, Служби безпеки України, Державної прикордонної служби, Збройних сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань, осіб рядового й начальницького складу та працівників Міністерства внутрішніх справ України, Державної кримінально-виконавчої служби, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, рятувальників і членів їхніх сімей.

Сфера дії цього Закону поширюється на гуртожитки, які є об'єктами права державної та комунальної власності, крім

гуртожитків, що перебувають у господарському віданні чи в оперативному управлінні військових частин, закладів, установ та організацій Національної гвардії України, Служби безпеки України, Державної прикордонної служби України, Збройних сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань, Міністерства внутрішніх справ України, Державної кримінально-виконавчої служби України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, системи цивільного захисту та державних навчальних закладів.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 1016 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2014. – 17.04).

Верховна Рада не змогла включити до порядку денного законопроект щодо проведення дострокових президентських виборів попри запровадження надзвичайного чи військового стану. За пропозицію про включення до порядку денного відповідного документа проголосувало лише 167 народепів, передає кореспондент УНН.

Вказаним законопроектом пропонувалося проводити дострокові президентські вибори навіть за умови, якщо в державі запроваджено надзвичайний чи військовий стан.

Зауважимо, що діюче законодавство не дозволяє проводити вибори за умови запровадження надзвичайного чи військового стану.

Нагадаємо, згідно з нинішнім законодавством проведення президентських виборів, які призначенні на 25 травня, під час надзвичайного стану неможливе.

Зазначимо, раніше фракція ПР заявила, що не голосуватиме за впровадження воєнного стану (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 17.04).

Верховна Рада не змогла повернутися до голосування за законопроект щодо виборів мера Києва, а також міських

голов міст, з населенням у понад 500 тис. мешканців. Депутати не підтримали відповідну пропозицію Голови ВР О. Турчинова, передає кореспондент УНН.

Вказаним документом пропонувалося обирати мера у два тури мешканцям міст з населенням у понад півмільйона.

Як відомо, Верховна Рада призначила на 25 травня поточного року позачергові вибори Президента, а також вибори Київради та столичного міського голови (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 17.04).

Під час сесії Верховної Ради в пятницю, 18 квітня, було проведено «годину запитань до уряду». Представники депутатських фракцій внесли пропозицію заслухати інформацію Кабінету Міністрів щодо економічного стану держави.

На запитання відповідали міністр економічного розвитку і торгівлі П. Шеремета і міністр фінансів О. Шлапак.

П. Шеремета не висловив оптимізму стосовно розвитку національної економіки в поточному році. «Поки що в 2014 р., на жаль, такого сильного оптимізму немає, зважаючи на розбалансовану макросистему, низький рівень конкурентоспроможності національної економіки, зниження національних рейтингів, відтоку капіталу за кордон», – зазначив він і повідомив, що позитивний внесок до ВВП забезпечувало тільки зростання в сільському господарстві та в окремих видах економічної діяльності. За його словами, «економіка України є хронічно залежною від подвійного дефіциту» – фіiscalного і торговельного.

Урядовець, говорячи про валютний курс, валютний ринок і макроекономічну стабілізацію, зазначив, що уряд очікує, що стабілізуючим фактором виступатиме отримання фінансових ресурсів від міжнародних фінансових організацій, які дадуть можливість поповнити міжнародні валютні резерви України в найкоротші терміни і зняти напруження на валютному ринку.

П. Шеремета звернув увагу на негативні тенденції в I кварталі 2014 р., зокрема на зменшення промислового виробництва на 5 %, будівництва – на 6,4 %. Експорт товару зни-

зився на 7,4 %. Частковим компенсатором виступає внутрішній попит, але він поки що не трансформувався в нарощування внутрішнього виробництва.

Міністр також поінформував про прогноз на 2014 р., згідно з яким перспективи розвитку економіки України в поточному році залишаються достатньо хиткими, загрозою виступає накопичення зобов'язань і той рівень зарегульованості, який протягом десятиліття показувала українська економіка. «У 2014 р., за оптимістичними прогнозами, ми будемо мати зниження ВВП, зараз ми говоримо про 3 %. Це, можливо, буде навіть і більше. Зростання цін на споживчому ринку достатньо серйозне в результаті цих проблем. Зростання економіки може відбутися лише в кінці року і на початку наступного року за реалізації необхідних, дисциплінованих, структурних фундаментальних реформ», – зазначив він.

Міністр відповів на запитання про економічне співробітництво з Російською Федерацією, зазначивши, що уряд турбує зменшення експорту і торгівлі в цілому з Російською Федерацією. Він висловив думку, що «економічна співпраця, не військова, а економічна співпраця, і культурна співпраця, яка є, повинна тривати».

Міністр фінансів О. Шлапак розповів про роботу очолюваного ним Міністерства фінансів за неповних два місяці, яке в основному займалося відновленням керованості системи державних фінансів. Він навів декілька цифр, які характеризують ситуації в економіці держави. За його словами, «реальний і фіiscalний розрив системи державних фінансів в 2014 р. виявився в чотири рази більшим, ніж офіційно зафіксований дефіцит бюджету 2014 р. Надута дохідна база за рахунок намальованої макроконструкції призвела до того, що ми мали на момент нашого переходу переплату податків на 37 млрд. Не повернено ПДВ більше як 20 млрд».

О. Шлапак наголосив, що все відбувалося за «несамовитого тиску на бізнес з метою віддачі все нових і нових ресурсів». «На єдиному казначейському рахунку – 0, разом з тим зобов'язань на 80 млрд грн. Ми з'їли 33 млрд грн Спеціального фонду, 29 млрд місцевих бюджетів, 10 млрд соціальних фондів.

Крім виконання своїх прямих зобов'язань, бюджет держави вимушений закривати квазідефіцити інших державних структур. На момент нашого переходу тільки кредитів Пенсійному фонду було видано більше 51 млрд грн.

НАК “Нафтогаз України” знаходиться практично в некерованому стані. Дефіцит бюджету НАКу тільки на цей рік становить близько 46 млрд грн.

Укравтодор 67 % своїх доходів відправляє на погашення позик. Причому це не їхні доходи, це доходи державного бюджету», – зазначив О. Шлапак.

Одне із запитань стосувалося заходів уряду щодо соціально-го захисту населення після підняття цін на газ і тарифів на тепло. «Ціни на газ, тарифи на тепло не мінялися надзвичайно давно. Україна має найнижчі ціни в Європі і найнижчі тарифи в Європі. Однак для того щоб захистити населення, яке суттєво постраждає від цього, була прийнята 83-тя постанова уряду. Ми пішли на безпрецедентний крок. 4,5 млн сімей наших громадян із 16-ти і 8 млн, які отримують централізоване тепlopостачання, не відчувають підняття цін. Це коштуватиме і ви підтримали цю позицію, приймаючи зміни до державного бюджету, 3,3 млрд додаткових гривень», – повідомив він.

Міністр фінансів також відповів на запитання щодо прозорої політики ціноутворення в житлово-комунальному господарстві. За його словами, проблема не в прозорому ціноутворенні. «Ці тарифи надзвичайно низькі. В державі 278 теплокомунерго, які контролюються національною комісією, які на 98 % постачають тепло. З них 10 мають тарифи, які відповідають економічній собівартості. Натомість у нас є підприємства, у яких тарифи відповідають не більше 10 % собівартості. А потім вся держава збирає кошти, які називаються відшкодування тарифів на тепло, і ось тут всією державою ми платимо тим, хто не хоче піднімати тарифів. Проблема перша тут. А проблема друга – в іншому. У минулому році ми використали на тепло 8,3 млрд куб. м газу. Смію вас запевнити, що реально ми використали не більше 6, все решта пішло на обігрів тіньового ринку. Поки не наведемо порядок тут у нас нічого не вийде», – наголосив він.

О. Шлапак відповів на запитання стосовно завдань, які ставить перед собою міністерство. Одним з них є утримання гранічного дефіциту Державного бюджету. «Не можна більше нарощувати борги. Починаючи з 2008 р. почалося нарощування боргів, фактично, в геометричній прогресії. Усі останні роки ми жили тільки за рахунок нарощування боргів, таким чином перекладаючи відповіальність на наших дітей і онуків. За три останні роки ми з'їли половину валютних резервів держави.

Ми будемо старатися і ми не допустимо перерозподілу ВВП через зведеній бюджет на рівні вищому, ніж 30 %. В цьому році буде 32. Ми постараемся зменшити тиск на бізнес. Гранічний обсяг державного боргу ми залишимо на рівні 55 %. У цьому році цей показник – 57 %. Таким чином, будемо скорочувати борг», – зазначив він (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2014. – 19.04).

Комітет з питань науки і освіти розглянув проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо удосконалення окремих положень соціальної політики).

Законопроектом (реєстр. № 4648) пропонується внести зміни до ряду законів, зокрема «Про освіту», «Про позашкільну освіту», «Про загальну середню освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність».

В обговоренні взяли участь голови профспілкових організацій, представники міністерства освіти і науки, соціальної політики.

Обґрунтування положень законопроекту, розробленого з метою заощадження коштів держави, були представлені заступником міністра фінансів В. Матвійчуком.

Під час обговорення голова комітету Л. Гриневич зазначила, що всі учасники засідання усвідомлюють кризовий стан у державі і необхідність в економії державних фінансів, і запропонувала присутнім знайти компромісний варіант рішення, іти на взаємні поступки з урядом. При цьому голова комітету акцентувала на необхідності закриття вибудуваних корупційних

схем, введенні податку на багатство й неприпустимості заощаджувати на бідних.

Зокрема, підкresлили учасники обговорення, оприлюднення законопроекту за реєстр. № 4648 викликало широке збурення в освітянському середовищі, а його ухвалення в запропонованій редакції може привести лише до поглиблення і так нестабільної ситуації в країні. Наголошувалося й на неприпустимості порушення прав, закріплених Конституцією України, насамперед ст. 22.

За результатами обговорення комітет ухвалив рішення, у якому наполягає на вилученні змін до п. 4 ст. 36 Закону України «Про освіту» щодо фактичного унеможливлення створення шкіл у сільській місцевості, змін до законів «Про загальну середню освіту» (ст. 25), «Про позашкільну освіту» (ст. 22), якими пропонується зняти нижню межу ставки доплат вчителям за класне керівництво, перевірку зошитів, завідування майстернями, навчальними кабінетами, навчально-дослідними ділянками. Доповідачі підкresлювали, що «скрута в державі не може перетворювати вчителя на жебрака».

Враховуючи інфляційні процеси в Україні, комітет вважає за можливе підтримати зміни до законів «Про освіту» (п. 5 ст. 61), «Про вищу освіту» (п. 6 ст. 64) про коригування протягом терміну навчання розміру плати за весь термін навчання, підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації кадрів або за надання додаткових освітніх послуг. Комітет не заперечує також проти змін до процедури затвердження типових штатних нормативів загальноосвітніх навчальних закладів, які пропонується погоджувати з Міністерством фінансів (п. 1 ст. 45 Закону України «Про загальну середню освіту») (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2014. – 18.04).

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності за

порушення законодавства у сфері надання адміністративних послуг.

Члени комітету розглянули два законопроекти: про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповіальності за порушення законодавства у сфері надання адміністративних послуг (реєстр. № 4404) і про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповіальності посадових осіб органів державної влади та органів місцевого самоврядування за порушення законодавства у сфері надання адміністративних послуг (реєстр. № 4404-1).

Під час обговорення зазначалося, що обома проектами пропонується встановити відповіальність посадових осіб органів державної влади та органів місцевого самоврядування за порушення законодавства, яке регулює надання адміністративних послуг. Для цього пропонується доповнити Кодекс України про адміністративні правопорушення (КУпАП) новою статтею – 18844, внести відповідні зміни до ст. 221, надавши судам право розглядати справи за правопорушення, і до ст. 255 КУпАП, надавши право відповідним посадовим особам складати протоколи про адміністративні правопорушення, передбачені ст. 18844 КУпАП.

Авторами альтернативних законопроектів також пропонується внести зміни до ст. 41 Кодексу законів про працю, відповідно до яких власник або уповноважений ним орган має право з власної ініціативи розірвати трудовий договір з посадовою особою, яка двічі протягом року порушила вимоги законодавства у сфері надання адміністративних послуг.

Члени комітету, проаналізувавши проекти, вважають за необхідне рекомендувати Верховній Раді прийняти за основу законопроект за реєстр. № 4404-1, оскільки в ньому юридично коректніше викладені зміни, що пропонуються до ст. 255 КУпАП, а законопроект за реєстр. № 4404 відхилити.

Народні депутати вважають, що прийняття законопроекту сприятиме запобіганню порушенням законодавства, які допускаються посадовими особами органів державної влади та органів місцевого самоврядування під час надання

адміністративних послуг фізичним і юридичним особам (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2014. – 18.04).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

22 апреля состоялась встреча и. о. Президента Украины А. Турчинова с вице-президентом США Д. Байденом – информирует издание «Гордон».

На встрече обсуждалась текущая ситуация в Украине, а также агрессия Российской Федерации против Украины, сообщают пресс-служба ВР.

«Украинцы готовы защищать свою страну от военной агрессии Российской Федерации», – заявил А. Турчинов американскому правительству. И. о. главы государства также отметил важность проведения в Украине «честных и прозрачных» президентских выборов.

Позже Д. Байден провел встречи с Премьер-министром Украинским Арсением Яценюком и народными депутатами Украины. Вице-президент отметил, что США готовы помочь украинским лидерам воспользоваться «исторической возможностью» построить объединенную Украину, а также назвал запланированные на следующий месяц президентские выборы «самыми важными в истории страны» (*Гордон* (<http://gordonua.com/news/politics/Bayden-SSHA-privetstvuyut-izmeneniya-v-Ukraine-19411.html>). – 2014. – 22.04).

Исполняющий обязанности Президента Украины, спикер парламента А. Турчинов заявил, что Россия и ее террористические спецподразделения, которые присутствуют в Украине, демонстративно не собираются выполнять женевские договоренности, и в этих условиях украинская власть придется действовать адекватно. Об этом сообщили в пресс-службе Председателя ВР.

А. Турчинов заявил об этом во время встречи с вице-президентом США Д. Байденом в Киеве. По словам политика, к величайшему сожалению, ни РФ, ни ее террористические спецподразделения, которые находятся в Украине, демонстративно не собираются выполнять договоренности, которые были достигнуты в Женеве. Также А. Турчинов отметил, что вместо разоружения и освобождения административных зданий, террористы снова захватили здание городского отдела внутренних дел в Краматорске и взяли в заложники руководителя милиции, перечеркнув тем самым все договоренности, которые были достигнуты в Женеве. А. Турчинов добавил, что в этих условиях украинская власть будет действовать адекватно (*Ура-Информ* (

Головне завдання антитерористичної операції – захистити людей. Про це в інтерв'ю телеканалу «Україна» заявив Голова Верховної Ради України, в. о. Президента України О. Турчинов у неділю, 20 квітня.

За його словами, головна складність антитерористичної операції полягає в тому, що терористи ховаються за спинами людей. Він наголосив, що антитерористичну операцію «спеціалісти проводять надзвичайно відповідально». «Їх багато, хто критикує за те, що вони діють нерішуче, але це не нерішучість – це відповідальність за життя людей. Тому що головне завдання сьогодні – захистити людей. Захистити від величезної кількості зброї та від тих, хто цю зброю взяв», – сказав О. Турчинов, додавши, що більшість людей, які були затримані Національною гвардією в Маріуполі, – це люди, які вже мали судимість і притягалися раніше до кримінальної відповідальності. Крім того, О. Турчинов нагадав, що, відповідно до прийнятого рішення, всі, хто складе зброю і звільнить незаконно захоплені адміністративні приміщення, не будуть притягнені до кримінальної відповідальності (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2014. – 20.04).

Местные администрации заменят исполкомы, которые будут формироваться местными советами, уже осенью этого года. Об этом А. Турчинов сказал в интервью телеканалу «Украина» в воскресенье, 20 апреля.

По его словам, украинские власти не заинтересованы, чтобы власть на местах назначалась из Киева. «Мы не заинтересованы, чтобы на места назначались из Киева руководители, которых не воспринимают люди. Мы хотим, чтобы администрации были заменены исполкомами, которые бы формировались самими местными советами, избранными людьми. Это может произойти в сентябре – октябре этого года, учитывая, что необходимо внести соответствующие изменения не только в закон об органах самоуправления, но и в Конституцию Украины», – сказал А. Турчинов.

Исполняющий обязанности Президента подчеркнул, что нам нужна сильная страна, а таковая не может существовать без сильных самодостаточных регионов. «И мы заинтересованы, чтобы развивались реальные полномочия регионов и чтоб они обеспечивались реальными финансами», – сказал А. Турчинов (*Главком (<http://glavcom.ua>). – 2014. – 21.04.*)

17 апреля и. о. Президента Украины, спикер парламента Украины А. Турчинов подписал Закон Украины «О внесении изменений в некоторые законодательные акты Украины в связи с принятием Закона Украины “Об информации” и Закона Украины “О доступе к публичной информации”».

Нардепы поддержали во втором чтении и в целом закон о внесении изменений в законодательство в связи с принятием законов Украины «Об информации» и «О доступе к публичной информации». Решение было принято 235 голосами.

Согласно предлагаемым изменениям, государство может установить лишь служебную информацию, а «вся информация, которая связана с деятельностью власти, не имеет права на за- скречивание, кроме информации, которая подпадает под ка-

тегорию государственной тайны». Об этом сообщает ТСН.ua (*Електронні Вісті* (<http://elvisti.com>). – 2014. – 17.04).

Лидер движения «Третья украинская республика», экс-глава МВД Ю. Луценко, а также бывший председатель СБУ И. Смешко назначены советниками и. о. Президента Украины, Председателя Верховной Рады А. Турчинова.

Соответствующие указы размещены на сайте главы государства. Кроме того, внештатным советником и. о. Президента назначен экс-секретарь СНБО В. Горбулин (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2014. – 19.04).

Исполняющий обязанности Президента Украины А. Турчинов подписал указы об увольнении и новом назначении начальника Управления Службы безопасности Украины в Кировоградской области, передает пресс-служба и. о. главы государства.

В частности, указом № 426/2014 от 19 апреля 2014 г. с должности начальника Управления Службы безопасности Украины в Кировоградской области уволен А. Седельников. Соответственно на эту должность указом № 427/2014 назначен С. Шульга. Об этом сообщают «Українські національні новини» (*Електронні Вісті* (<http://elvisti.com>). – 2014. – 19.04).

Україна разом з міжнародною спільнотою крок за кроком повернемо Крим.

«Наша вимога залишається незмінною: Крим є територією України. У нас вкрали нашу власність. Це наш Крим, наша Ялта, наше море, наша територія. Разом із міжнародною спільнотою ми будемо далі крок за кроком відбивати Крим назад і в політичному, і в дипломатичному сенсі, як ми це робили в ООН», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у п'ятницю, 18 квітня, під час «години запитань до уряду» в парламенті.

Він нагадав, що тільки одна країна заблокувала рішення Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй стосовно Криму – Росія: «У Генеральній Асамблей ООН 100 країн-членів ООН проголосували за територіальну цілісність України та підтримку України і Криму в складі України. Це більшість усього складу ООН», – підкреслив він і нагадав, що щодо Грузії таке рішення було проголосоване тільки 48-ма країнами.

«Ми повинні бути чесні й відверті – завтра вранці питання стосовно Криму вирішити складно. Але ми повинні бути певні – ще при нашему житті сучасна українська історія напишe, що ті, хто захоплювали Крим, вибачаються перед українським народом і Крим був, є і буде українським. Це наша земля, наша територія, і ми за неї будемо боротися», – сказав А. Яценюк.

Глава уряду зазначив, що уряд «не має жодних надмірних очікувань» з приводу заяви, прийнятої в Женеві на чотиристоронніх перемовинах у форматі Україна – США – ЄС – Росія.

Водночас, підкреслив він, Росія була змушенa підписати заяву та засудити екстремізм, який фактично сьогодні підтримується Російською Федерацією. Підписавши цю заяву, російська сторона фактично звернулася до тих «мирних протестувальників» з автоматами Калашникова і ПЗРК із вимогою негайно роззброїтись і здати зброю». «Росія була змушенa поставити підпис під тим, щоб усі незаконно сформовані збройні формування були негайно розформовані, а приміщення органів державної влади, міліції, СБУ і інших установ були невідкладно звільнені», – підкреслив А. Яценюк.

Щодо позиції по Криму, як підкреслив глава уряду, три з чотирьох учасників женевської зустрічі чітко заявили, що «ніхто ні за яких обставин не визнає анексію Криму Російською Федерацією» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 18.04.*).

МЗС оприлюднило текст женевських домовленостей.

Виконуючий обов'язки міністра закордонних справ України А. Дещиця взяв участь у чотиристоронній зустрічі глав

зовнішньополітичних відомств України, США, ЄС і Росії. Учасники зустрічі висловили готовність надати Україні додаткову підтримку для стабілізації економічної та фінансової ситуації в країні. Учасники зустрічі прийняли Спільну заяву, повідомили УНН у прес-службі МЗС.

У Заяві йдеться, що за результатами зустрічі в Женеві щодо ситуації в Україні було досягнуто домовленість стосовно першочергових конкретних кроків, що мають на меті деескалацію напруженості та відновлення безпеки всіх громадян.

Усі сторони зобов'язалися утриматися від будь-яких форм насильства, залякування або провокаційних дій. Учасники зустрічі рішуче засудили та відкинули всі прояви екстремізму, расизму та релігійної нетерпимості, включаючи прояви антисемітизму.

Усі незаконні озброєні формування мають бути роззброєні; усі незаконно захоплені будівлі мають бути повернуті законним власникам; усі незаконно захоплені вулиці, площі та інші громадські місця в українських містах мають бути звільнені.

Усім учасникам протестів і тим, хто звільнить будівлі та інші громадські місця та добровільно складе зброю, буде гарантована амністія, за виключенням тих, кого буде визнано винним у скoenні тяжких злочинів.

Було домовлено, що спеціальна моніторингова місія ОБСЄ відіграватиме провідну роль у сприянні українській владі та місцевим громадам у негайній реалізації цих заходів, спрямованих на деескалацію ситуації вже найближчими днями там, де це найбільш необхідно. США, ЄС і Росія зобов'язуються підтримати цю місію, у тому числі шляхом надання спостерігачів.

Анонсований конституційний процес буде всеохоплюючим, прозорим і відповідальним. Він включатиме негайне започаткування широкого національного діалогу, який враховуватиме інтереси всіх регіонів і політичних кіл України, а також дасть змогу врахувати громадську думку та запропоновані зміни.

Учасники зустрічі підкреслили важливість економічної та фінансової стабільності в Україні та висловили готовність обговорити додаткову підтримку в міру імплементації

вищезазначених кроків (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 17.04).

Виконуючий обов'язки міністра закордонних справ А. Дешиця заявив, що женевські домовленості про звільнення захоплених держбудівель не стосується Києва та «майданівців».

«Ми розраховуємо, що угрупування (на сході) будуть відповідальними до женевських домовленостей і використають той шанс, який дає їм українська влада», – сказав він на прес-конференції в Антикризовому центрі.

Коментуючи розмаїті вимоги сепаратистів, які не відреагували на женевські досягнення дипломатів, А. Дешиця сказав: «Таких домовленостей не існує (щодо виконання вимог)». На запитання, чи має бути згорнутий і київський Майдан, А. Дешиця відповів, що на переговорах ішлося про звільнення вулиць, доріг і площ, які зайняті нелегально. «Майдан перебуває (в центрі Києва) легально», – сказав міністр.

Торкаючись питання про амністію для сепаратистськи налаштованих людей, А. Дешиця сказав: «Ми погодилися провести амністію для тих, хто добровільно здасть зброю і вийде з захоплених будівель. Але спершу звільнення, здача зброї, а потім амністія».

Він також зазначив, що в української делегації було п'ять доказів залученості росіян у події на Сході України, але Росія заперечувала свою присутність там, як заперечувала до 17 квітня присутність російських військових у Криму (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2014. – 18.04).

Служба безопасности Украины приостановила активную фазу антитеррористической операции в связи с Пасхальными праздниками и договоренностями во время четырехсторонней встречи в Женеве. Об этом 18 квітня сообщила на брифинге в Антитеррористическом центре при СБУ пресс-секретаря СБУ М. Остапенко. Вместе с тем она до-

бавила, что штаб АТО продолжает работу (*Главком* (<http://glavcom.ua>). – 2014. – 18.04).

22 квітня СБУ відновила антитерористичну операцію на Сході України.

Антитерористичний центр при СБУ готовий взаємодіяти із представниками місії ОБСЄ, які розпочали свою роботу в Україні та надавати їм вичерпну інформацію, забезпечивши доступ без винятку до всіх матеріалів та об'єктів. Про це на брифінгу в СБУ сказала речник СБУ М. Остапенко, передає кореспондент УНН. За її словами, на сьогодні пріоритет перед будь-якими військовими діями мають дії, які проводить ОБСЄ.

«Антитерористична операція триває. Головне завдання на сьогодні – це визначити периметр безпеки. Міжнародні спостерігачі мають отримати змогу особисто проkontролювати виконання Росією озвучених у Женеві заяв про звільнення адмінбудівель та здачу зброї бойовиками. У СБУ достатньо доказів, що співробітники спецслужб РФ мають безпосереднє відношення до ескалації конфлікту на Сході України. Україна, дотримуючись Женевських угод, на пасхальні свята призупинила активну фазу АТО. Проте всупереч домовленостям, вчора та позавчора озброєні правопорушники вдалися до провокацій, захопивши у заручники керівника райвідділу міліції та журналістів, при цьому вимагали за заручників зброю. Українська сторона рішуче засуджує злочини та дії диверсантів і криміналітету, які порушили чотиристоронні домовленості. Разом із тим суб'єкти АТО у взаємодії із ЗСУ продовжують заходи для рішучої протидії збройним нападам, захопленню заручників та іншим злочинам проти мирного населення. Така протидія здійснюється під повним міжнародним контролем ОБСЄ», – сказала вона (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 22.04).

21 квітня 2014 р. в Міністерстві закордонних справ України відбулася чергова зустріч у рамках започаткованого МЗС ще 18 квітня формату щоденних координаційних

консультацій зі спеціальною моніторинговою місією ОБСЄ в Україні за участі представників учасників женевської зустрічі 17 квітня 2014 р. – Європейського Союзу, Російської Федерації та Сполучених Штатів Америки і швейцарського головування в ОБСЄ.

Виконуючий обов'язки міністра закордонних справ України А. Дешиця та глава спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні Е. Апакан обмінялися інформацією про кроки, що здійснюються українською владою та місією ОБСЄ на виконання женевських домовленостей. Сторони надали інформацію про стан реалізації заходів, погоджених на попередніх зустрічах. Було підкреслено важливість підкріplення діями з боку всіх сторін женевських домовленостей тих зобов'язань, які вони взяли 17 квітня, з метою деескалації ситуації.

На зустріч були запрошені представники Міністерства внутрішніх справ України та Служби безпеки України, які надали відповідну інформацію та відповіли на запитання учасників (*Урядовий портал* (

Уряд ухвалив Розпорядження «Про організацію проведення обговорення положень змін до Конституції України щодо децентралізації державної влади». Відповідне розпорядження було ухвалене на позачерговому засіданні Кабінету Міністрів увечері 17 квітня.

Цим документом міністрам, керівникам інших центральних органів виконавчої влади, обласним і Київській міській державним адміністраціям доручається організувати та забезпечити до 1 жовтня 2014 р. обговорення відповідних змін до Конституції із залученням органів місцевого самоврядування, їх асоціацій, громадськості, наукових і ділових кіл.

Координацію проведення обговорення доручено Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства (*Урядовий портал* (www.ktni.gov.ua). – 2014. – 17.04).

Кабінет Міністрів пропонує створити єдину державну службу фінансових розслідувань і розглядає можливість податкового компромісу щодо тих підприємців, яких змушували бути частиною схем попередньої влади. Про це Прем'єр-міністр України А. Яценюк повідомив під час «години запитань до уряду» в парламенті в п'ятницю, 18 квітня.

А. Яценюк наголосив, що уряд підготував проект закону про створення служби фінансових розслідувань: «Мета прийняття цього закону – щоб із семи контролюючих органів зробити єдину службу, яка буде мати право перевірки економічних і фінансових питань діяльності підприємця».

Таким чином уряд пропонує забрати відповідні повноваження «в МВС, яке має управління по боротьбі з економічною злочинністю, СБУ, яка має департамент по боротьбі з контррозвідувальною діяльністю в економіці»: «Ні ці, ні інші установи не мають ніякого відношення до підприємницької діяльності. Це наплоджені структури для того, щоб брати “мзду” з підприємництва», – підкреслив глава уряду.

Як зазначив А. Яценюк, досвід створення єдиної державної служби фінансових розслідувань є на Заході, зокрема в США.

За його словами, така структура має займатися в першу чергу безвійним наглядом: «Виїзний нагляд тільки в тому випадку, коли в нас за даними фінансової статистичної звітності будуть розбіжності». «Сьогодні ми в змозі контролювати всі розрахунки через так званий п'ятий додаток по ПДВ, є інформаційна мережа. Ми будемо в змозі контролювати підакцизні товари, якщо введемо електронну акцизну марку. І ми в змозі скоротити кількість суб'єктів перевірки, які сьогодні сягають десятків, до однієї установи», – підкреслив він.

Прем'єр-міністр також повідомив, що на його доручення, яке було дано після звернення Європейської бізнес-асоціації, податкова міліція закрила 700 кримінальних справ, «метою яких було не розслідувати фінансові правопорушення, а відібрati бізнес»: «Керівник податкової міліції відзвітував конкретно по кожній справі».

Він наголосив, що податкова міліція повинна вести діалог із бізнесом: «Як Прем'єр-міністр можу гарантувати – як тільки

я отримаю сигнал, що працівники податкової міліції зайшли шкодити бізнесу, зразу будуть організаційні і адміністративні рішення» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2014. – 18.04).

Кабинет Министров утвердил поэтапный график увеличения цен на газ для населения на 2015–2017 гг. За три года газ подорожает вдвое.

Согласно постановлению № 106 от 17 апреля, Нацкомисии регулирования энергетики рекомендуется повысить цены на газ на 40 % с 1 мая 2015 г., на 20 % – с 1 мая 2016 г. и на 20 % – с мая 2017 г.

Таким образом, за три года цены увеличатся в два раза от того уровня, который будет установлен 1 мая 2014 г.

Напомним, НКРЭ в начале апреля приняла решения повысить цены на газ для населения примерно в полтора раза. С 1 мая минимальный тариф составит 1,089 грн за 1 куб. м при наличии счетчика и 1,197 грн без него.

В 2017 г. 1 куб. м газа должен будет стоить более 2 грн (*Левый берег (http://lb.ua)*. – 2014. – 18.04).

Уряд прийняв рішення про виділення 5 млрд грн для військових. Відповідне розпорядження Кабінет Міністрів ухвалив 17 квітня.

Ці гроші будуть спрямовані на виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних сил, Внутрішніх військ МВС і Державної прикордонної служби, проведення навчальних зборів з військовозобов'язаними та громадянами України, які проходять службу у військовому резерві, забезпечення харчуванням і речовим майном, предметами індивідуального захисту, лазне-пральними послугами, закупівлю медикаментів, пально-мастильних матеріалів, запасних частин, оплату послуг з перевезення військової техніки та особового складу, послуг зв'язку. Також кошти виділено для закупівлі, модернізації і ремонту озброєння, боєприпасів, військової техніки та іншого військового майна.

Зокрема, Міноборони буде спрямовано 3,1 млрд грн, Головному управлінню Внутрішніх військ МВС – 1,8 млрд грн, Адміністрації Державної прикордонної служби – 108,7 млн грн.

Мінфіну доручено здійснити зазначені видатки за рахунок Резервного фонду держбюджету.

Виділення відповідних асигнувань дасть змогу здійснити першочергові заходи із забезпечення обороноздатності та суверенітету країни.

Проект розпорядження буде доопрацьовано з урахуванням зауважень і пропозицій, висловлених під час засідання уряду (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 18.04.*)

Уряд припинив фінансування витрат на утримання державних дач, наданих чиновникам. Відтепер мешканці цих дач мають самі покривати ці витрати. Про це повідомив міністр Кабінету Міністрів України О. Семерак.

«З радянських часів було заведено, що держава надає чиновникам державні дачі та оплачує утримання цих приміщень, – сказав він. – Наш уряд вважає це несправедливим. Тому ми прийняли рішення про 100-відсоткову сплату розрахункової плати за користування приміщеннями особами, котрі їх займають». О. Семерак також нагадав, що Кабінет Міністрів готує рішення про продаж майна, що належить Державному управлінню справами (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 19.04.*)

Чиновник не має боятися взаємодіяти з громадськістю в інформаційній сфері.

«В умовах некерованого та непрогнозованого інформаційного пресингу з боку Росії медійна громадськість реагує на загрози оперативніше, ніж державні структури. Чиновник має навчитися не лише рухатися швидше, не лише взаємодіяти з громадськістю, але й не боятися вчитися у неї», – заявив віце-прем'єр-міністр України О. Сич на нараді з питань інформаційної безпеки за участю представників

державних органів у сфері інформполітики та членів Громадської експертної ради при віце-прем'єр-міністрів.

Урядовець високо оцінив потенціал інформаційно-аналітичного центру «Єдина країна», створеного на базі Національного інформаційного агентства «Укрінформ» за підсумками наради 28 березня 2014 р. під головуванням віце-прем'єра, і доручив керівникам центральних органів виконавчої влади в тижневий термін визначитися з переліком осіб, які відповідали за оперативне надання «Укрінформу» достовірної інформації.

Під час наради шеф-редактор «Телекритики» Н. Лигачова закликала «Укрінформ» долучити до роботи центру авторитетних регіональних журналістів для підготовки інформаційного контрпродукту на противагу антиукраїнській пропаганді. У свою чергу ведучий ток-шоу «Свобода слова» А. Куликов наголосив на потребі більш оперативної підготовки та розміщення в мережі Інтернет відеоматеріалів, що спростовують російську пропаганду.

За підсумками наради віце-прем'єр-міністр запропонував Держкомтелерадіо невідкладно зібрати групу аналітиків, політологів, журналістів і медіа-експертів для вироблення механізмів роботи за цими напрямами, а також закликав пресслужби центральних органів виконавчої влади працювати більші оперативно, креативно та професійно. «Варто погодитися з пропозицією медіа-громадськості визначити єдиного речника від центральних органів влади, який щодня надаватиме ЗМІ актуальну консолідовану інформацію із найгостріших поточних питань. В умовах війни влада має бути не лише відкритою, але й викликати довіру в суспільства», – наголосив О. Сич (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 18.04.*).

Україна та США продовжують співпрацю у реформуванні митної служби України.

У рамках Програми з експортного контролю та безпеки кордонів (EXBS) заступник міністра доходів і зборів України

В. Науменко зустрівся з делегацією Державного департаменту США. Головна мета зустрічі – визначення шляхів подальшої співпраці в рамках вказаної програми. Сторони дійшли згоди, що за час реалізації Програми було створено в рамках Митної служби України дієвий механізм експортного контролю, що дає змогу ефективно протидіяти незаконному переміщенню зброї масового знищення. Задля розвитку цієї співпраці В. Науменко запропонував сконцентруватися на таких напрямах, як аналіз ризиків; митний пост-аудит; протидія контрабанді наркотиків, зброї та інших небезпечних предметів; розвиток можливостей спеціалізованої митної лабораторії.

Під час зустрічі американській стороні були передані конкретні пропозиції щодо потреб митної служби в міжнародній технічній та експертній допомозі. Американська сторона висловила готовність розглянути зазначені пропозиції (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 18.04.*)

Мінагрополітики вимагає перевірити обґрунтованість цін на нафтопродукти.

Міністерство аграрної політики та продовольства звернулось до Міністерства енергетики та вугільної промисловості України та Антимонопольного комітету з листом, у якому просить вжити заходів щодо ресурсного насичення ринку нафтопродуктів, а також здійснити перевірку обґрунтованості встановлення цін у роздрібній та оптовій торгівлі нафтопродуктами, передає УНН.

У листі, зокрема, зазначено: «На сьогодні в агропромисловому комплексі спостерігається істотне відставання у темпах накопичення пального, необхідного для завершенні комплексу весняно-польових робіт і підготовки до проведення збиральних робіт. Основна причина цього – постійне істотне зростання цін на нафтопродукти.

Згідно з моніторингом ринку нафтопродуктів з початку року ціни зросли на дизпаливо на 68 %, на низькооктанові бензини – на 60,2 %. При цьому зростання вартості пального

відбувається не зважаючи на те, що за останній час курс долара стабілізувався та почав зменшуватися. Крім того, автозаправочні станції в окремих областях відмовляються реалізовувати сільгосптоваровиробникам пальне на умовах перерахування коштів, а продають нафтопродукти тільки за готовку в обмеженій кількості, що може призвести до утворення штучного дефіциту на ринку пального.

У попередні роки частка світлих нафтопродуктів у витрахах на виробництво продукції рослинництва становила 12 %, а в поточному році внаслідок підвищення цін, частка пального може зрости до 25 %, що негативно вплине на рівень цін на продовольчі товари та погіршить конкурентоздатність сільськогосподарської продукції на внутрішньому та зовнішньому ринках. Просимо вжити заходів щодо ресурсного насичення ринку нафтопродуктів, а також здійснити перевірку обґрунтованості встановлення цін у роздрібній та оптовій торгівлі нафтопродуктами» (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 21.04).

ПОЛІТИКА

У ніч з 19 на 20 квітня на блокпосту біля в'їзду в Слов'янськ (Донецька область) відбулася перестрілка, у результаті якої загинули люди.

«Озброєні правопорушники та диверсанти, які тероризують місцеве населення у м. Слов'янськ, у ніч з 19 на 20 квітня вдалися до цинічної провокації. У результаті інсценування зовнішнього нападу на блок-пост і розстрілу кількох автомобілів загинула людина», – так інформують про перестрілку в СБУ.

Як повідомляє служба, встановлено, що цієї ночі у місті не було жодної організації, окрім самих диверсантів і представників криміналітету, яких підтримують та озброюють офіцери ГРУ ЗС РФ.

РИА «Новости» наводить заяву лідера проросійських сил у Слов'янську, так званого «народного мера» В. Пономарьова.

Відповідно до цієї інформації, під час нічної перестрілки на блокпосту був убитий один активіст і ще двоє поранені.

Інформацію про загибель однієї особи у Слов'янську підтвердили в МВС. За оперативними даними міністерства, троє отримали вогнепальні поранення. Потерпілих госпіталізовано.

За словами пана В. Пономарєва, було вбито та поранено до семи нападників.

Нагадаємо, російський телеканал Lifenews, який висвітлює події на сході України з позиції лояльності до сепаратистів і прихильників федералізації, завантажив відеосюжет про нічні події у Слов'янську ще напередодні, 19 квітня.

У телефонному включені кореспондент С. Галядін поінформував, що події у Слов'янську на блок-посту відбувалися «блізько першої – пів на другу ночі». 19 квітня він уже знов і про те, що на місце інциденту о цій порі «під'їхали чотири джипи, які відразу відкрили вогонь по тих, хто стояв на барикаді». На відеоряді це повідомлення ілюструє чиясь рука із візитівкою лідера «Правого сектору» Д. Яроша у червоно-чорних тонах, і за кілька секунд кореспондент додає: «Уже з'ясували, що стріляли бійці «Правого сектору»».

С. Галядін уточнив, що розстріляли люди з джипів «мирних мешканців» у кількості 26 осіб. Він повідомив, що загинули три людини на місці – у цей момент у кадрі знову демонструється візитівка Д. Яроша – і один помер у лікарні внаслідок втрати крові. «Над трьома пораненими працюють лікарі», – додав російський журналіст. Далі він уточнює, що вбито двох бійців «Правого сектору», а ще один помер від утрати крові.

При цьому, за версією журналіста, втікаючи, бійці «Правого сектору» вирішили залишити на місці зброю, снайперські сітки та візитівки лідера «Правого сектору» Д. Яроша.

Блогери дуже скептично відреагували на повідомлення російських ЗМІ, що у великомірю ніч «бойовики «Правого сектору» напали на блок-пост у Слов'янську», обґрунтоване тим, що в «спалених бойовиками автомобілях проросійських громадян Слов'янська, крім зброї та доларів, були знайдені візитівки лідера «Правого сектору» Д. Яроша».

Реакція інтернет-спільноти на такі подrobiці від російських журналістів відбулася в численних «фото жабах».

Сам «Правий сектор» офіційно спростував свою причетність до цієї перестрілки (*BBC Україна* (http://www.bbc.co.uk/ukrainian/politics/2014/04/140420_slaviansk_shooting_ok.shtml). – 2014. – 20.04; *Gazeta.ua* (http://gazeta.ua/articles/life/_neopalima-vizitka-aroshafotozhabi/553728). – 2014. – 21.04).

Віце-президент США Д. Байден прибув до Києва, щоб підтвердити підтримку нинішньому уряду України з боку Вашингтона.

Як повідомляє радіо «Свобода з посиланням на Associated Press, за попередньою інформацією, Д. Байден може оголосити про «технічні заходи підтримки» влади України у проведенні економічних реформ, зокрема реформ у галузі енергетики. Візит Д. Байдена триватиме два дні. На 22 квітня заплановані його переговори з в. о. президента України О. Турчиновим та Прем'єром А. Яценюком. Також очікується, що віце-президент США зустрінеться із законодавцями та прихильниками демократичних реформ. Українська та американська сторони мають намір обговорити зусилля щодо подальшої стабілізації ситуації в Україні, а також підтримку міжнародною спільнотою Києва у реформуванні, боротьбі з корупцією і проведенні 25 травня прозорих виборів Президента.

Раніше американські сенатори Б. Коркер і К. Мерфі закликали президента США Б. Обаму запровадити жорсткіші санкції проти Росії. На думку членів комітету сенату у закордонних справах, такі дії були б адекватною відповіддю Вашингтона на дестабілізацію Кремлем ситуації в Україні (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/04/21/7023165/>). – 2014. – 21.04).

Заяви влади в Києві про те, що женевські домовленості на Майдан не поширюються, абсолютно неприйнятні.

Таку думку висловив глава МЗС РФ С. Лавров, передає УНН з посиланням на російські ЗМІ. «Керівники, яких призначила Верховна Рада, заявляють відкрито, що женевські угоди на Майдан не поширюються, тому що, бачте, київська міськрада, міська адміністрація ... прийняли рішення, що Майдан можна зберегти і що він діє легітимно. Це абсолютно неприйнятно, тому що легітимність визначається законами, навіть у законах самої України подібних речей робити не можна», – заявив С. Лавров (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 21.04).

Застосування зброї на Сході України вже нічого не змінить. Люди ображені. Про це йдеться у зверненні четвертого Президента України В. Януковича, передає УНН з посиланням на ИТАР-ТАСС, який оприлюднив текст його виступу.

«Ви назвали мільйони людей терористами. У людей вже немає іншого шляху, окрім боротьби за свої права, своє життя і своїх дітей», – наголосив В. Янукович.

Нагадаємо, В. Янукович виступив з письмовим зверненням до влади Києва у зв'язку з ситуацією на сході країни, яка різко загострилася, і закликав владу Києва негайно відвести всі збройні сили України зі сходу (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 21.04).

В. Янукович назвал пять задач, которые необходимо решить Украине, чтобы не допустить распада страны и гражданской войны.

Назвав меры для снижения напряженности на востоке Украины, В. Янукович заявил, что дальнее необходимо выполнить ряд задач.

«Назначение и проведение в областях Украины референдумов по вопросу федерализации страны и полномочиях областей. Назначение и проведение референдума о президентской, либо парламентской форме власти в Украине. Проведение конституционной реформы по итогам референдумов», –

говорится в распространенном в Ростове-на-Дону заявлении В. Януковича. Только после этого, считает В. Янукович, нужно провести парламентские и президентские выборы, а также создать систему международного контроля за проведением референдумов и выборов и обеспечить самый широкий доступ наблюдателей за выборами.

«Эти пять задач необходимо решить. Это единственный путь к сохранению целостности Украины. Если этого не будет сделано, нашей стране грозит распад, вряд ли мирный. Скорее, через гражданскую войну», – сказал он.

Кроме того, В. Янукович призывает принять безотлагательные меры в связи с обострившейся ситуацией на востоке Украины. «Немедленный отвод всех вооруженных сил Украины в места постоянной дислокации; немедленный вывод с востока Украины направленных туда отрядов так называемой «национальной гвардии», переодетых в военную форму и вооруженных автоматическим оружием и гранатами; немедленное начало мирного диалога с выдвинутыми населением восточных регионов лидерами, с целью поддержания там систем жизнеобеспечения», – говорится в распространенном в Ростове-на-Дону заявлении В. Януковича (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 21.04).

В Луганске объявили о создании штаба по управлению областями Юго-Восточной Украины.

«Народная власть» Луганска объявила о создании в городе штаба по управлению всеми силами юго-востока страны для координации действий сторонников федерализации, сообщают издание «Голос Севастополя».

Лидер Сопротивления В. Болотов сообщил о создании объединенного штаба с центром в городе Донецке по управлению областями Юго-Восточной Украины (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 21.04).

«Народний губернатор» Луганщини В. Болотов планує створити армію Луганської області, куди увійдуть уже

існуючі загони, а також жителі Луганської області. Про це В. Болотов заявив під час прес-конференції, передає видання «0642».

«Народ Луганщини довірив мені цей високий пост – тимчасово виконуючий обов’язки народного губернатора. Я намагатимусь виправдати довіру народу», – сказав лідер сепаратистів.

Він повідомив, що перш за все буде збирати команду професіоналів, яка «налагодить роботу області».

Також буде створено народну раду Луганщини. «Це будуть представники від усіх міст області. Усе буде демократично, з народом і для народу», – наголосив «народний мер».

В. Болотов повідомив, що у планах – перепідпорядкування всіх силових структур області, зокрема, судів і МВС. За його словами, це здійснюватиметься тільки законним шляхом.

В. Болотов відзначив також, що нині делегати народного віче обговорюють можливі шляхи федералізації Луганської області. Він упевнений, що «луганська народна влада» буде діяти спільно з іншими південно-східними областями (*Українська правда* (

На «народному віче», яке пройшло 21 квітня у Луганську під стінами СБУ, визначилися з датами та етапами референдуму. Про це повідомляє видання «0642».

Згідно з повідомленням, керівництво сепаратистів вирішило провести референдум у кілька етапів, щоб забезпечити йому «законні» підстави.

Таким чином, перший етап референдуму має відбутися 11 травня. На ньому буде поставлено два питання: 1) Чи хочете ви, щоб Луганськ отримав статус автономії; 2) Чи хочете ви, щоб у Луганська залишився колишній статус.

Далі за задумом протестувальників, отримавши статус автономії, можна буде провести наступний етап.

Другий референдум має відбутися 18 травня. На ньому потрібно буде визначити статус Луганська, як незалежної республіки або як автономії у складі Росії.

Між тим ГПУ наголосила, що взяла під контроль сепаратистські мітинги у Луганську. Генпрокуратура нагадала організаторам «провокаційних збіговиськ» про подальші суворі наслідки подібних антидержавних кроків (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/04/21/7023176>). – 2014. – 21.04).

В г. Рубежное Луганской области во время проведения митинга сотруднику милиции были причинены телесные повреждения, сообщил отдел связей с общественностью ГУМВД в Луганской области.

Напомним, в воскресенье, 20 апреля, в г. Рубежное на площади Ленина проходил митинг. Охрану общественного порядка обеспечивали сотрудники Рубежанского городского отдела милиции. «Все сотрудники милиции были в форменной одежде, экипированы спецсредствами», – подчеркнуто в сообщении.

«Во время проведения мероприятия, группа неустановленных лиц пыталась совершить провокационные действия, во время пресечения которых младшему сержанту милиции 1989 г. р. были причинены телесные повреждения в виде резанных и рваных ран верхней губы», – сообщили правоохранители.

Решается вопрос о внесении данного факта в Единый реестр досудебных расследований по факту причинения телесных повреждений работнику милиции. Принимаются меры по установлению лица, которое причинило телесные повреждения сотруднику милиции (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 21.04).

На митинге в поддержку федерализации на площади Свободы в Харькове звучали призывы активизировать действия по проведению референдума.

«Наша задача – добиться, чтобы мы не стояли под стенами здания, а смогли прийти на сессию (Харьковского областного и городского советов. – Ред). На сессии нужно потребовать,

чтобы депутаты организовали проведение референдума, поскольку это один из способов восстановить законность в стране», – заявил координатор движения «Боротьба» Д. Левин.

По его мнению, необходимо также добиваться отставки главы Харьковской облгосадминистрации И. Балуты, которого участники митинга называют «незаконным».

Однако ряд выступающих был настроен более радикально. Они призывали не требовать назначения референдума от власти, которую они не признают, а провести его самостоятельно.

Он также призвал собравшихся «провозгласить Харьков и Харьковскую область Слобожанской народной республикой со столицей в Харькове, запретить на территории слобожанской народной республики» действие всех организаций неонацистского толка, организовать политическое, экономическое и военное взаимодействие и предложить всем народным республикам Украины объединиться в юго-восточную федеративную автономию».

Кроме того, выступающие призывали избрать «народного губернатора», критиковали депутатов Партии регионов за «предательство интересов избирателей» и городского голову Г. Кернеса, который, по их мнению, не сдержал обещаний, данных на встречах протестующим (не предоставил трибуны для митингов на площади Свободы, а также времени для выступления на местном телевидении).

В митинге приняли участие активисты движения «Юго-Восток», «Боротьба», пророссийские активисты (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 21.04).

Як повідомляють місцеві ЗМІ, учасники проросійського мітингу в Харкові на площі Свободи вибрали «народного губернатора», передає УНН.

Як пише Status Quo, спочатку пропозиція про обрання народного лідера прозвучала під час мітингу, але її відкинули: ведучий заявив, що ця ідея та кандидатури не обговорювалися організаторами опору, тому краще перенести вибори на інший день. Мітинг оголосили закритим, люди розбилися на

групи. Одна з груп у кількості близько 150 осіб підняттям рук проголосувала за обрання народним губернатором В. Варшавського (*Українські Національні Новини* (<http://www.unp.com.ua>). – 2014. – 21.04).

В Харькове задержали и на два месяца взяли под стражу одного из организаторов пророссийских митингов К. Долгова. Об этом сообщили его соратники. По их сведениям, К. Долгова задержали 19 апреля, в центре Харькова, после этого его отвезли домой, где провели обыск. Вечером 19 апреля К. Долгова доставили в Киевский районный суд Харькова для избрания меры пресечения.

По предварительной информации, задержанного подозревают в совершении преступления, предусмотренного ч. 2 ст. 194 Уголовного кодекса Украины (умышленное уничтожение или повреждение чужого имущества, повлекшее ущерб в крупных размерах, совершенное путем поджога).

Адвокат задержанного Д. Тихоненков отметил, что в течение пяти суток будет подана апелляция (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 20.04).

У Краматорську люди в камуфляжному одязі, озброєні автоматами, захопили міськвідділ міліції.

Як повідомляє Краматорськ.Info, начальника міськвідділу В. Колупая відвезли в невідомому напрямку.

«Бійці, які захопили будівлю міськвідділу міліції, вимагають видати їм зброю. Ведуть себе нахабно та безцеремонно», – зазначає видання.

Разом з тим, як повідомляє РІА «Новини», група озброєних людей увійшла до будівлі СБ України в Краматорську. «Ведуться переговори між співробітниками служби безпеки та прихильниками федералізації», – зазначено у повідомленні.

На ворота СБУ сепаратисти повісили прапор так званої Донецької народної республіки. Раніше прихильники федерації пікетували будівлю СБ України, міліції та будівлю

військової охорони аеродому з вимогою не брати участь у військових операціях проти ополченців.

Також уже тиждень утримується будівля міської ради Краматорська (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/04/21/7023169>). – 2014. – 21.04).

В Одесі православні сепаратисти оголосили про створення «народної республіки Новоросія», яку очолив глава Союзу православних громадян В. Кауров.

Про таке рішення повідомили в ефірі російського телеканалу «LifeNews», який лояльний до сепаратистських дій на сході України та прихильників федералізації України.

В ефірі телеканалу «очільник» нової «республіки» розповів, що новоутворення затвердили голосуванням на Куликовому полі на Великдень.

Також В. Кауров, який наразі перебуває у Москві, бо «недійсна київська влада оголосила його в розшук, а у його квартирі озброєні люди з автоматами провели обшук», заявив: майбутнього з Україною у «Новоросії» немає.

«Одеська Народна Республіка у складі Новоросії стане повноправним територіальним суб'єктом нової федераційної держави, абсолютно дружнього Росії», – заявив В. Кауров.

Також він зазначив, що створення «республіки» є відповіддю на порушення «пасхального перемир'я» та протест проти арешту натхненника харківських сепаратистів К. Долгова та проти відміни святкування в Одесі Дня перемоги. За словами В. Каурова, «Одеська Новоросійська республіка» заявила про визнання Донецької, Харківської, Луганської та Карпатської народних республік (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/04/21/7023194>). – 2014. – 21.04).

В Минобороны заявили о нападении на воинскую часть на Донеччине. В Добропольском районе Донецкой области военнослужащие одной из частей Высокомобильных

десантных войск Вооруженных сил Украины, которые охраняли государственный объект, отразили вооруженное нападение людей в масках. Об этом сообщает пресс-служба Министерства обороны Украины.

Как сообщается, нападавшие прибыли на место происшествия на нескольких мотоциклах. Подобравшись близко к страже, они открыли огонь по военнослужащим из огнестрельного оружия. В ответ воины-десантники применили стрелковое оружие.

В результате перестрелки один из нападавших был ранен. Еще двое при попытке скрыться, были задержаны и переданы правоохранительным органам.

Со стороны военнослужащих ВС Украины пострадавших нет. Охрана объектов в регионе усиlena.

Напомним, на Донбассе продолжается антитеррористическая операция после захвата райотдела милиции 12 апреля в Славянске (*Главком (<http://glavcom.ua>). – 2014. – 21.04.*)

В Житомире создан батальон обороны «Полесье». Об этом сообщили в пресс-службе батальона.

Задачей батальона является координация усилий всех жителей области для предотвращения попадания в регион приезжих провокаторов и сепаратистов.

В пресс-службе добавили, что инициаторами создания этого общественного движения выступила общественная организация военнослужащих и ветеранов воздушно-десантных, аэромобильных войск, войск специального назначения и морской пехоты в Житомирской области Купол (*Корреспондент.net (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 21.04.*)

20 апреля в Славянске сепаратистами была задержана активистка Майдана, журналистка И. Крат.

Представитель народного ополчения заявил, что И. Крат была задержана по подозрению в подрывной деятельности. Также сепаратисты считают журналистку активисткой

«Правого сектора», виновной в организации пыток сотрудников «Беркута», захваченных «Правым сектором» во время противостояния в Киеве, сообщает Итар-ТАСС.

В свою очередь И. Крат заявила, что прибыла в город для журналистского расследования инцидента под Славянском в ночь с 19 на 20 апреля. При этом она добавила, что ее держат в «нормальных условиях» и над ней «никто не издевается». Кроме того сепаратисты заявили, что намерены освободить активистку в ближайшее время (*Главком* (<http://glavcom.ua>). – 2014. – 21.04).

«Народный мэр» Славянска В. Пономарев призвал президента России В. Путина ввести войска в восточные области Украины, об этом сообщает 5 канал в воскресенье, 20 апреля. В частности, В. Пономарев призвал ввести российские войска на территорию Донецкой, Луганской и Харьковской областей для защиты местного населения. «Владимир Владимирович, в ближайшее время просим рассмотреть вопрос о введении миротворческого контингента на территорию Донецкой, Харьковской и Луганской областей для защиты мирного населения от нападений “Правого сектора”, Национальной гвардии Украины, которые несут с собой только смерть», – отметил он (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 20.04).

Німеччина виступила із закликом до Китаю сприяти урегульованні кризи навколо України.

З таким закликом звернувся до КНР міністр економіки ФРН 3. Габріель, передає DW повідомлення Reuters.

Він закликав Пекін скористатися своїми контактами з Москвою.

3. Габріель постарається обговорити цю тему на майбутніх переговорах з прем'єром держради КНР Лі Кецяном.

«Звичайно, ми попросимо китайців пам'ятати, що їхня відповідальність на світовій арені зросла, і вони мають

втрутатися в конфлікти на зразок тих, які ми зараз бачимо в Європі між Україною і Росією», – сказав міністр.

За словами З. Габріеля, і Китай, і Росія останнім часом констатують поліпшення двосторонніх відносин, і він сподівається, що Пекін скористається цим, щоб «пояснити Росії необхідність поваги до норм міжнародного права та недоторканності кордонів» (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/04/22/7023208/>). – 2014. – 22.04).

Республіканці та демократи у сенаті США вимагають від президента Б. Обами запровадити жорсткі санкції проти російських енергетичних компаній та банків. Про це повідомляє «Голос Америки».

Американські законодавці, як республіканці, так і демократи, вважають, що США можуть зробити більше, аби зупинити агресію Росії проти України.

«Якщо Росія не почне негайно відводити свої 40 тисяч військових від кордонів України, які залякують людей в Україні, я вірю, що ми мусимо накласти санкції на російські енергетичні компанії – Газпром та інші», – заявив сенатор-республіканець Б. Коркер.

За його словами, США мусять також «вдарити по великих банках і однозначно збільшити військову допомогу Україні».

«Ми допомагаємо військовою технікою та іншим шляхом 138-ми країнам у всьому світі. І для нас не включити до цього числа Україну – просто ненормально. Частково у проблемах, які переживає Україна, винний Захід. І просто їх залишити наодинці, як ми це зараз робимо, – я цього зрозуміти не можу», – заявив сенатор.

Він припускає, що «Росія продовжуватиме зі своїми підривними операціями». «Якщо так триватиме, ми втратимо Східну Україну і це стане геополітичною катастрофою», – заявив Б. Коркер.

З ним погоджується і сенатор-демократ К. Мерфі.

«Я думаю, що настав час значно посилити санкції на російські енергетичні компанії та банки. Якщо Росія зали-

шиться безкарною, я вірю, що наступною жертвою стане країна-член НАТО», – вважає він.

Сенатор пояснив ЄС, що санкції проти Росії можуть бути болісними для неї, «але настав час їм очолити цей процес».

«І США можуть зробити багато, щоби зменшити цей біль для Європи. Наприклад, ми можемо імпортувати скраплений газ, може, не прямо зараз, а через шість місяців, рік, півтора роки, аби покрити ціну, яку мусить заплатити європейська економіка через дії Росії», – заявив К. Мерфі.

Сенатори закликали Білій дім прислухатися до Києва та реагувати не лише словами, а і діями (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/04/22/7023213/>). – 2014. – 22.04).

Россия будет пресекать попытки начать гражданскую войну в Украине.

Глава МИД РФ С. Лавров заявил, что Россия не допустит развязывания кровопролитного конфликта в Украине. «Все больше и больше звучат призывы к России спасти их от этого беспредела. Нас ставят в очень сложное положение», – сказал С. Лавров 21 апреля на пресс-конференции в Москве. «Тот, кто сознательно ведет линию на развязывание гражданской войны, надеясь, видимо, спровоцировать большой, серьезный кровопролитный конфликт, занимается преступной политикой. И мы будем эту политику не только осуждать, но и пресекать», – заявил министр.

Нападение на блокпост народного ополчения в пригородах Славянска говорит о нежелании властей в Киеве контролировать экстремистские силы, считает глава МИД РФ С. Лавров. «Это преступление, которое на руку только тем, кто хочет перечеркнуть выполнение женевских договоренностей, и все указывает на то, что киевские власти не могут, а, может быть, не хотят контролировать экстремистов, которые продолжают заказывать музыку», – сказал С. Лавров.

«Вместо того чтобы осознать ответственность за происходящее, и киевские власти, и их покровители, кто привел их к

власти, прежде всего США и западноевропейские страны, пытаются во всем обвинять РФ, выдумывают все мыслимые и немыслимые аргументы», – заявил глава МИД РФ (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 21.04).

Представители ОБСЕ в понедельник, 21 апреля, провели первую встречу с пророссийскими активистами в Славянске, сообщает РИА Новости.

По данным протестующих против новой власти, представители ОБСЕ пообщались с простыми жителями города и встретились с местными врачами, проверив данные о количестве раненых и убитых в столкновениях.

Представители специальной мониторинговой миссии ОБСЕ в пределах своих полномочий выясняют обстоятельства перестрелки, которая произошла вблизи города в ночь на воскресенье в результате которой погибли по меньшей мере три человека (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 21.04).

***.

Лидеру крымскотатарского народа М. Джемилеву запретили въезд в Крым до 2019 г. и на границе Крыма с Украиной вручили акт-сообщение о запрете въезда в Россию. Об этом 22 апреля информировали в пресс-службе Меджлиса. В частности, сообщается, что «Мустафе Джемилеву 13.11.1943 года, гражданину Украины, закрыт въезд на территорию РФ на основании п.1. ст. 27 Федерального закона «О порядке выезда из Российской Федерации и въезда в Российскую Федерацию» сроком на 5 (пять) лет до 19 апреля 2019».

М. Джемилев также заявил, что несмотря ни на какие «постановления» приедет в Крым, отмечают в пресс-службе.

Ранее сообщалось, что в Крыму запретили показывать по ТВ М. Джемилева и других членов Меджлиса (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 22.04).

Президент РФ В. Путін підписав указ про реабілітацію кримських татар.

Указ про реабілітацію кримськотатарського населення Криму, а також представників інших народів, що постраждали під час сталінських репресій, підписаний. Про це повідомив у понеділок президент РФ В. Путін, передає УНН з посиланням на російські ЗМІ.

«Хотів би проінформувати, що мною підписаний указ про реабілітацію кримськотатарського населення Криму, вірменського населення, німців, греків, усіх, хто постраждав під час сталінських репресій», – повідомив В. Путін на спільному засіданні Державної ради і президентської ради з реалізації пріоритетних національних проектів і демографічної політики (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 21.04).

У Києві розпочалася офіційна реєстрація кандидатів на посаду міського голови Києва, яка триватиме до 30 квітня.

Сума застави для кандидатів, встановлена Центрвиборчком, становить майже 53 тис. грн, повідомляє 5 канал.

Стільки ж має сплатити кандидат у депутати Київради за партійним списком.

При цьому кандидати-мажоритарники мають сплатити лише 882 грн.

Вибори депутатів Київради проводяться за змішаною системою.

Мера столиці та місцевих депутатів обиратимуть в один день з виборами президента України – 25 травня.

Як відомо, очікувалося, що опозиція буде висувати на вибори мера єдиного кандидата.

Про свої наміри балотуватися в мери заявили лідер УДАРу В. Кличко, нардеп Л. Оробець, М. Катеринчук, В. Бондаренко та ін. (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/04/21/7023177/>). – 2014. – 21.04).

ЕКОНОМІКА

В Україні за 3 місяця об'єм сферы услуг вирося на 5,1 %.

В марте 2014 года объем услуг, реализованных потребителям предприятиями сферы услуг, составлял 25,5 млрд грн.

В Украине за январь-март 2014 г. по сравнению с соответствующим периодом прошлого года объем услуг, реализованных потребителям предприятиями сферы услуг, вырос на 5,1 % – до 73,3 млрд грн. Об этом сообщает Государственная служба статистики Украины.

В частности, в марте 2014 года объем услуг, реализованных потребителям предприятиями сферы услуг, составлял 25,5 млрд грн, что в сопоставимых ценах на 3,9 % выше объема реализованных услуг в марте 2013 г.

Более трети (36,5 %) общего объема реализованных услуг составили услуги транспорта, складского хозяйства, почты и курьерской службы. Почти четверть объемов (23,3 %) – услуги информации и телекоммуникаций, 11,1 % – услуги относительно осуществления профессиональной, научной и технической деятельности, 10,4 % – различные операции с недвижимым имуществом (*Минфин.сом.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 22.04).

За 3 місяця 2014 р. Міндоходов собрано 43,8 млрд грн единого взноса.

В течение января-марта текущего года органами доходов и сборов собрано 43,8 млрд грн единого взноса на общеобязательное социальное страхование. По сравнению с соответствующим периодом прошлого года нынешняя сумма поступлений возросла на 0,5 млрд грн. Все собранные средства, отмечают специалисты Министерства, были автоматически на следующий день после уплаты распределены между фондами социального страхования. Такие оперативные перечисления положительно влияют на своевременность страховых выплат и предоставление социальных услуг страховым лицам.

В общем, в 2013 г. поступило 188,6 млрд грн единого взноса. Из них – 50,4 млрд грн поступило в течение октября-декабря прошлого года, больше соответствующего периода 2012 г. на 1,8 млрд грн (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2014. – 22.04).

Росія готова платити авансом Україні за воду в Криму. Про це сказав міністр сільського господарства РФ М. Федоров, передає «Прайм». Проблеми з водопостачанням у Криму почалися через скорочення Україною постачань води через Північно-Кримський канал. Напередодні у ЗМІ з'явилася інформація, що Україна припинила подачу води. Однак у Державному агентстві водних ресурсів України заявили, що подача води не припинялася, хоча відповідні договори ще не укладено. Через проблеми з водопостачанням під загрозою опинився поливний сезон у Криму, під питанням вирощування рису, кукурудзи та інших зернових. «У них 125 тис. га приблизно тримається на зрошенні, нам потрібно вирішити цю проблему», – сказав М. Федоров.

Він також зазначив про заборгованість української влади перед аграріями Криму. За його словами, 90 % зобов'язань не виконувалася з боку Києва (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2014. – 22.04).

Українські імпортери припинили поставки до Криму автомобілів і запчастин. Про це повідомив журналістам депутат держради Криму, президент групи компаній «Автodel» М. Смолянов, пишуть «РІА Новини».

«На поточний момент склалася вкрай гостра негативна ситуація на внутрішньому автомобільному ринку Криму. Привокуситься не тільки стагнація, а й повна зупинка всього автомобільного бізнесу в Криму і в Севастополі. Припинено постачання автомобілів і запасних частин від імпортерів України, багато автопідприємства Криму і Севастополя закрили, працівники відправлені у відпустки без утримання», –

розвів М. Смолянов. За його словами, на сьогодні товарні запаси кримських автодилерів рівні нульовому балансу. При цьому налагодити поставки з Росії поки не вдається.

Все це загрожує закриттям сотні великих автопідприємств, як результат тисячі людей можуть залишитися без роботи. Крім того, кримчанам найближчим часом можуть перестати надавати послуги сервісно-ремонтного обслуговування їхніх автомобілів. М. Смолянов підкреслив, що великі американські, європейські і японські автоконцерни відмовляються надавати автомобілі та запасні деталі для поставок в Крим (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2014. – 22.04.*).

Правительство прекратило финансирование расходов на содержание государственных дач, предоставленных чиновникам. Тепер жителі этих дач должны сами покрывать эти расходы. Об этом сообщил министр Кабмина О. Семерак, сообщает пресс-служба правительства.

«С советских времен было принято, что государство предоставляет чиновникам государственные дачи и оплачивает содержание этих помещений, – сказал он. – Наше правительство считает это несправедливым. Поэтому мы приняли решение о 100-процентной оплате расчетной платы за пользование помещениями лицами, которые их занимают».

О. Семерак также напомнил, что Кабинет Министров готовит решение о продаже имущества, принадлежащего Государственному управлению делами (*Минфин.com.ua (http://minfin.com.ua). – 2014. – 19.04.*).

Увеличение экспорта продукции сельского хозяйства в рамках либерализации торгового режима с Европейским Союзом принесет Украине 340 млн евро в год, сообщает пресс-служба Министерства экономического развития и торговли по итогам встречи представителей украинского правительства с бизнесом.

«Общий экономический эффект от торговых преференций ЕС для украинской экономики может составить 497 млн евро и будет включать в себя 340 млн евро – от увеличения экспорта агропродукции», – сообщает правительственный уполномоченный по вопросам евроинтеграции В. Пятницкий. Он отметил, что в текущем году объемы квот на поставку товаров по сниженным пошлинам будут предоставлены Украине в полном годовом объеме, несмотря на то, что с января по май преференции не действовали. Это дает отечественным производителям дополнительные преимущества.

Кроме того, В. Пятницкий напомнил, что система распределения квот будет абсолютно прозрачной. «Коррупционная составляющая отсутствует. То есть, никакие квоты делиться в Украине не будут. Таможня ЕС фактически в режиме онлайн будет осуществлять контроль за поставками», – сказал он (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 19.04).

В 2014 г. железная дорога получит более 4 тыс. новых вагонов.

В 2014 г. государственные предприятия «Дарницкий вагоноремонтный завод» и «Укрспецвагон» получат 4 277 грузовых полуваgонов, передает пресс-служба компании-поставщика.

В 2012 г. компанией был заключен договор на поставку 2 тыс. полуваgонов для ГП «Дарницкий вагоноремонтный завод, из которых 350 единиц уже поставлено, и 3 тыс. полуваgонов для ГП «Укрспецвагон» (поставлено 373 вагона).

Поставщик «Премьер Лизинг» объяснил процентную ставку в размере 9,5 % годовых на весь срок финансового лизинга партнерством с финансовыми организациями США.

Напомним, по данным «Укрзалізниці», степень износа парка полуваgонов на сегодня составляет 89 % (*Украинские национальные новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 19.04).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

С начала года золотовалютные резервы сократились на 26,11 %, или на 5,330 млрд дол.

Золотовалютные резервы Национального банка Украины на 1 апреля 2014 г. составили 15,086 млрд дол., что на 2,43 %, или на 376 млн дол. меньше показателя на 1 марта в 15,462 млрд дол., сообщает пресс-служба Нацбанка.

Ранее Нацбанк сообщал, что по его оперативным данным резервы на 1 апреля составили 15,080 млрд дол., что на 6 млн дол. меньше нынешней оценки.

С начала года, по уточненным данным НБУ, резервы сократились на 26,11 %, или на 5,330 млрд дол.

На 1 апреля резервы в иностранной валюте составили 13,300 млрд дол., резервная позиция в МВФ – 0,03 млн дол., специальные права заимствования – 16,06 млн дол., золото – 1,769 млрд дол. (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 21.04).

«Альфа-Банк», що входить до групи найбільших банків, у I кварталі 2014 р. скоротив прибуток на 50,92 % порівняно з I кварталом 2014 р. – до 2,373 млн грн. Про це повідомляє прес-служба банку, передає УНІАН.

Як повідомлялося, «Альфа-Банк» у 2013 р. скоротив прибуток у три рази порівняно з 2012 р. – до 13,08 млн грн.

«Альфа-Банк» працює на ринку України з 2001 р. і входить до групи найбільших за розміром активів. Банк є частиною міжнародного консорціуму «Альфа-Груп» (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2014. – 21.04).

Міністр фінансів А. Шлапак признал, что цены на лекарства в Украине возросли на 60–70 %, но пояснил, что основной процент прироста цены припал на курс доллара. «Наше участие, то есть введение НДС, – это 5,5 % на

импортные лекарства и 3 % – на отечественные. К сожалению, 56 % – это курс (курс гривни к доллару)», – сообщил министр.

А. Шлапак отметил, что постоянно ведутся переговоры с национальными производителями лекарств относительно налоговой нагрузки, и в этом вопросе «мы сможем контролировать ситуацию».

При этом министр подчеркнул, что «на сегодняшний день, фактически, рынок лекарств и медицинских средств стал одним из основных теневых рынков в государстве, учитывая льготное налогообложение». А. Шлапак отметил, что нередко цены на лекарства, которые ввозятся в Украину, завышаются даже на 400 % с целью «вывоза капитала за границу».

Он отметил, что введение НДС было нужно, в частности, и потому, что нулевая ставка ставила в привилегированное положение импортные лекарства, поскольку украинские производители платили этот НДС при производстве лекарств.

Как отметил министр, введение 7-процентной ставки НДС на лекарства «уравнивает нас, и таким образом, наконец, возможно, начнется более масштабное производство лекарств в Украине» (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 18.04).

Снижение реального ВВП, с учетом последних данных по отдельным секторам экономики, в I квартале текущего года составит от 1,7 до 2 % в годовом выражении. Такое мнение высказала главный экономист инвестиционной компании Dragon Capital Е. Белан, пишет УНИАН.

По словам эксперта, экономическая активность продолжит ухудшаться в ближайшие месяцы на фоне продолжающейся политической нестабильности, разрыва экономических связей с Крымом и бюджетной экономии.

Е. Белан подчеркивает, что при стабилизации политической ситуации первые признаки оживления экономики появятся во второй половине года благодаря девальвации гривни, поддерживающей конкурентоспособность экспортноориентированных

секторов, но заметного улучшения экономических показателей можно ожидать только в следующем году.

«По результатам этого года мы ожидаем падения промышленного производства в диапазоне 3,6–6,5 % год к году, а реального ВВП – в диапазоне 3–8 % год к году, в зависимости от того, с какого момента и в какой мере официальная статистика будет исключать Крым из расчета макроэкономических показателей», – прогнозирует эксперт.

Руководитель аналитического подразделения группы «Инвестиционный Капитал Украина» (ICU) А. Вальчишен также подчеркнул, что в марте промышленное производство показало падение под влиянием угрозы военной агрессии Кремля и аннексии украинских территорий.

Эксперт не ожидает быстрого оживления промышленности, пока этот риск существует, но в то же время отмечает предпосылки для оживления за счет повышения конкурентоспособности экономики страны в результате девальвации гривни. «Если не будет военной агрессии и общество вернется к демократическому процессу, то восстановления промпроизводства следует ожидать во второй половине года. Однако восстановление будет слабым из-за кризисного состояния банковского сектора, который пока будет не способен загрузить экономику дешевыми кредитными ресурсами», – прогнозирует А. Вальчишен. Спад промпроизводства в Украине в марте 2014 г. по сравнению с марта 2013 г. ускорился до 6,8 %, по сравнению с февралем зафиксирован рост промпроизводства на 7,4 %, в январе – марте по сравнению с аналогичным периодом прошлого года спад ускорился до 5 %.

По итогам 2013 г. спад промпроизводства составил 0,5 %, 2012 г. – также 0,5 %, в то время как в 2011 г. промпроизводство в Украине возросло на 7,6 % (*Укрудпром* (<http://www.ukrudprom.ua/news>). – 2014. – 19.04).

В Министерстве финансов подсчитали инфляцию на 2015 г.

Цены производителей в следующем году возрастут на 7,3 %, а номинальный ВВП составит 1 трлн 742 млрд грн.

Україна в 2015 г. буде мати розрив валового внутреннього продукта на рівні 1,7 %, господарський долг досягне 55 % ВВП, інфляція складе 5,4 %, рівень безроботиці 7,8 %, а дефіцит бюджету – 3 % ВВП. Об цьому повідомляє прес-служба Міністерства фінансів. «При визначеннях основних напрямків бюджетної політики на 2015 г. уважено наступні основні прогнозні макропоказати економічного та соціального розвитку України на 2015 р.: валовий внутренній продукт реальний, темпи роста – 101,7 %; індекс потребительських цін – 105,4 %; рівень безроботиці населення в віці 15–70 років, визначений за методологією Міжнародної організації праці – 7,8 %», – говориться в Проекті основних напрямків бюджетної політики на 2015 г.

В частності, згідно з проектом, ціни виробників в 2015 г. зростуть на 7,3 %, а номінальний ВВП складе 1 трлн 742 млрд грн.

Також повідомляється, що Мінфін планує підтримувати в наступному році предельний обсяг дефіциту державного бюджету в межах 3 % ВВП, а обсяг господарського долга – не більше 55 % ВВП (*Мінфін.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 18.04).

Жоден регіон у світі не зможе продемонструвати стійке зростання економіки. Про це заявив виконавчий директор Deutsche Post DHL Ф. Аппель, передають «Вести.ru».

На його думку, зростання економіки Азії прискориться. При цьому європейські ринки демонструють перші ознаки відновлення економіки.

«Ми вважаємо, що зростання глобальної економіки в 2014 р. буде сильніше, ніж в 2013 р., проте не очікуємо стійкого відновлення повсюдно», – заявив Ф. Аппель.

«Сильне зростання, яке ми спостерігали протягом останніх 10–15 років, закінчилося. Зростання буде більш скромним», – додав він.

Один з лідерів світового логістичного ринку – DHL – часто надає ранні прогнози щодо зростання економіки, так як вони

одні з перших бачать зміни попиту від компаній та споживачів (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2014. – 18.04.*)

Республиканцы предлагают поддержать гривну, введя в Украине режим валютного управления currency board. Этот режим предусматривает жесткую фиксацию курса национальной валюты относительно «якорной» валюты, в этом случае – фиксацию гривни относительно доллара.

При этом, объем денежной базы страны должен быть на 100 % обеспечен валютными резервами. Это означает, что денежная масса в стране увеличивается только тогда, когда распределяются валютные резервы.

Сенаторы США Т. Круз и М. Рубио просят главу американского казначейства обсудить их предложение с представителями МВФ и членами украинского правительства (*Минфин.com.ua (http://minfin.com.ua). – 2014. – 21.04.*)

Інфляція в Придністров'ї в І кварталі поточного року становила 0,5 %, це найнижчий рівень за останні 10 років. Про це заявили фахівці Придністровського республіканського банку (ПРБ), що виконує функції центробанку невизаненої республіки, пише «Прайм».

Аналітики ПРБ вважають, що зберегти цінову стабільність вдалося завдяки комплексному впливу адміністративних і ринкових чинників.

Так, прийняте урядом ПМР рішення не підвищувати тарифи на енергоносії для населення у І кварталі дало змогу знизити тиск на зведенний індекс з боку сектора послуг, у середньому тарифи зросли на 3,2 % проти 5,3 у січні – березні 2013 р.

Дефляційні процеси переважали в непродовольчому сегменті: у середньому за місяць ціни знижувалися на 0,6 %, а в цілому за квартал – на 1,7 %.

Найбільше подешевшало пальне (–17,9 %), що стало наслідком прийнятих на державному рівні ініціатив у сфері оподаткування підакцизних товарів.

На ринку продовольства масштаб цін за січень – березень істотно не змінився. Березнева дефляція ($-0,5\%$) визначила формування квартального індексу на рівні $1,2\%$. При цьому продукти, що піддавалися впливу сезонних факторів і адміністративно-регульовані, подорожчали на $2,4\%$.

Вартість продовольства, ціни на яке визначають переважно ринкові механізми, зросла всього на $0,1\%$.

Важливу роль у зниженні інфляційного тиску відіграла ви- важена валютна політика (*Мінфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 21.04).

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань

Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 29

Бюлетень підготували:

Т. Гранчак, О. Ворошилов, І. Соколова, Ю. Якименко

Редактори: Т. Дубас,
О. Федоренко, Ю. Шлапак

Комп'ютерна верстка:
І. Соколова

Підп. до друку 22.04.2014.

Формат 60x84 1/16. Обл.-вид. арк. 3,36. Наклад 8 пр.

Видається в друкованому та електронному вигляді

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 03.08.2001 р.

Видавець і виготовлювач
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
03039, м. Київ, просп. 40-річчя Жовтня, 3

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів
видавничої продукції
ДК № 1390 від 11.06.2003 р.